

RESTAURACIÓ DEL TEMPLE PARROQUIAL D'ARTÀ

La causa formal de la construcció de l'actual temple parroquial d'Artà fou una ordenació del Bisbe de Mallorca Don Diego de Arnedo, quan visità l'anterior església medieval d'Artà, a la visita pastoral de l'any 1563.

Aquesta ordenació fou repetida en altres posteriors visites pastorals, fins l'any 1571, en què es començaren les obres.

Sembla que s'aprofità qualche part de l'antiga església, però no es pot deduir on resta situada actualment, ja que està completament recoberta.

L'any 1573, ja es fan els fonaments de la nova església d'estil gòtic tardà, segons el pla traçat per Mestre Antoni Genovard, natural de Sineu.

Mestre Antoni Genovard fou el trasser i mestre del nou temple. Obres d'aquest mestre foren, al manco, el campanar de Campos, part de la murada de Sant Salvador d'Artà i sembla, igualment, l'església parroquial de Petra.

Pareix que l'any 1589, ja està molt avançada l'obra, perquè es paguen les despeses per les claus majors de l'església d'Artà i pel mes de novembre d'aquest mateix any es beneïx la campana.

L'any 1601 és l'any de l'acabament del cap de la nova església, és a dir, l'absis i la volta que avui hi ha entre les capelles actuals del Cor de Jesús i de la Immaculada, essent Vicari Perpetu Mn. Pere Joan Gili, natural d'Artà.

(Acaba a la pàgina 2)

S'HA COMES UN ATENTAT CONTRA LA LLIBERTAT DEL POBLE

I el d'Artà és un del més perjudicats, ja que tothom sap que és l'únic poble d'Espanya que no té escoles nacionals. Ens referim a L'Estatut de Centres que s'altre dia es va aprovar a les Corts, per 187 vots a favor i 127 en contra.

L'editorial de l'Escola Espanyola de dia 20 de març referint-se a l'Estatut deia: "Todos hemos sido derrotados, porque a partir de este momento lo que en realidad ha quedado sentado con la aprobación de la Ley no son las bases para la organización y función de la escuela sino los puntos fundamentales en torno a los cuales se ha iniciado la guerra escolar".

Si això no és política de partit ja me direu que és si no la nació sencera està en contre de l'Estatut, l'oposició s'ha engrescat en una guerra freda contre el partit governamental, aquest ha hagut de recórrer a formes de pactar molt poc honrades amb altres partits per a sortir-ne en la seua. Tots els periòdics de l'Estat coincideixen en denunciar l'assassinat escolar que suposa aquesta llei.

Però que hi van d'errats, es creuen que som beneïts que mos xupam el dit. Està ben clar, el que volen ells és dividir el professorat, que estiguin desunits, sense objectius clars. Així poder ésser manejats i utilitzats per aquells que no els interessa l'educació si no tan sols el poder.

(Acaba a la pàgina 2)

BELLPUIG

ARTA

ABRIL 1980
N.º 43 - III EPOCA

- ★ GENT DE PER LA VILA
- ★ COL·LABORACIONS
- ★ DEPORTES
- ★ NOTICIARIO
- ★ COLONIA DE SANT PERE

RESTAURACIO DEL TEMPLE PARROQUIAL D'ARTÀ

(Ve de la pàgina 1)

Les posteriors voltes es feren en segles més moderns.

Així dia 28 de març de l'any 1785, segona festa de Pasqua, es col·loca i beneí pel Vicari Perpetu Mn. Antoni Serra la primera pedra de la volta que ara està entre les capelles del Roser i de Sant Antoni de Viana, acabant-se l'obra l'any 1789, essent ja Vicari Perpetu Mn. Jaume Morey i Blanquer, nadiu d'Artà, semblantment com el Vicari Serra.

L'any següent, 1790, s'encallà la primera pedra per les altres voltes. El Bisbe de Mallorca D. Bernat Nadal estava molt interessat en l'acabament de les obres iniciades i concedí al Vicari Perpetu l'aplicació a les obres esmentades de la quantitat de 700 lliures de l'Obreria de Sant Salvador.

La volta de les capelles actuals de Sant Josep i de l'orgue s'acabà l'any 1815 i la volta que hi ha entre les capelles avui de Santa Llúcia i de les ànimes quedà llesta l'any 1816, gràcies a les aportacions pecuniàries dels notaris artanencs els germans Bartomeu i Francesc Pujol i Esteve.

La fatxada de l'església d'Artà fou una obra realitzada, als acabaments del segle passat, essent beneïda dia 17 d'octubre de l'any 1897.

En el transcurs del temps foren necessàries diverses renovacions, essent una de les principals, la reforma que ha esdevingut recentment.

Les obres d'aquesta darrera reforma començaren dia 2 de juliol de l'any 1979, en la restauració de les teulades del temple parroquial i de la Rectoria.

Aquesta restauració ha consistit en la col·locació de bigues de ferro, a les voltes de l'església, i bigues de ciment armat, a les terrades, posant-se unes anelles a totes les parets mestres, de tal manera que tota l'església ha quedat ben fermada.

L'interior del campanar s'ha refet totalment: S'ha fet un jaç nou per les campanes, poguent-se engronsar, altra volta, la campana grossa, després d'una sèrie d'anys.

Gran quantitat d'escombreries han estades tretes del campanar i de les voltes, en la qual feina han col·laborat, desinteressadament, un bon grapat de pagesos.

Dins l'interior de l'església s'han arreglat una sèrie de cruïlles i forats i s'ha duit a terme una neteja general. En aquesta neteja han ajudat un numerosíssim grup de dones del poble. S'ha fet, semblantment, tota nova la il·luminació de l'església i de la rectoria.

Totes aquestes obres es donaren per acabades dia 27 de febrer d'enguany. Està projectat restaurar els finestrals artístics i l'orgue parroquial.

Totes aquestes obres han costat a l'entorn d'uns nou milions de pessetes, quantitat que es va pagant amb la venda d'unes cases deixades per aquest fi i amb l'ajuda valuosa del poble artanenc.

S'HA COMES UN ATENTAT CONTRA LA LLIBERTAT DEL POBLE

(Ve de la pàgina 1)

D'aquesta manera l'únic que es consegueix és llevar les ganes de treballar a aquets professionals plens d'il·lusions quan varen començar la tasca educativa, però poc a poc, trocet a trocet mos estan robant aquella llibertat, tan llunyana ara, i aquella il·lusió es converteix en desil·lusió, disgust i un gran sentiment d'impotència.

L'Estatut està clarament en contra de la llibertat d'ensenyament. L'article 27 de la Constitució diu en un apartat: "Els professors, els pares i en el seu cas els alumnes intervindran en el control i en la gestió de tots els centres sostinguts en fons públics".

Això l'Estatut ho passa per alt, de manera que els pares no podran intervenir en el control del centre, ni tan sols els mestres, serà el director, designat per l'administració en els centres estatals; o el director propietari, en els centres privats, qui ho farà tot. I en els col·legis privats, assustau-vos, podrà imposar, el propietari la seva ideologia religiosa i política, el que en diuen IDEARI.

Això és fundamentalment greu a Artà, sense tenir escola pública, tant les monges com els frares imposaran el seu "ideari" o ideologia a tots els al·lots del poble. No dubtam de la bona fe dels dirigents dels dos col·legis privats d'Artà, només volem denunciar amb això el trencament de la llibertat que sufrim.

¿I els nins que no vulguin una determinada educació política o religiosa a on aniran si a Artà no hi ha altra escola?

L'article 27 de la Constitució estableix: "Els poders públics garanteixen el dret que assisteix als pares per tal de que els fills rebin la formació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions".

"Este estatuto está provocando una guerra, —deja l'editorial de l'Escola Espanyola—. Cuando entre en vigor el nuevo estatuto la institución escolar será un mosaico en el que cada una de las partes tendrá un color diferente de acuerdo con la ideología política que la inspire".

Ja està bé! volem una ensenyança totalment lliure, igual per tots, autèntica, justa i que no fomenti la divisió en estatuts socials, polítics o econòmics. A on pares i mestres treballin junts per l'educació dels nins.

Dins tot aquest embull d'interessos, polítics, social, econòmics, etc., el primer perjudicat és l'infant i una altra vegada més ha estat marginat. El nin que és el centre de tota educació; a l'hora de confeccionar una llei de l'ensenyament qui ha pensat amb ell?

TOMEU

REVISTA MENSUAL

N.º 43 - III EPOCA ABRIL 1980

DIRECTOR: Rafael Umbert Sureda

CONSEJO DE REDACCION:

Miquel Morey, Antoni Gill,
Jaume Mayol, Gabriel Palou,
Serafi Guiscafré, Guillem Artigues
i Bartomeu Jaume.

REDACCION Y ADMINISTRACION:

Sant Salvador, 2. Tel. 56 20 20. Artà
Imprenta Politécnica
Troncoso, 3. Tel. 21 26 60. Palma
Depósito Legal P.M. 57-1969

LE RECOMENDAMOS ATENCION al presente comunicado:

1 Semana en MADRID desde 4.000 Ptas.

1 Día en GALICIA desde 4.800 Ptas.
(Inclusive Rías Bajas y La Toja)

1 Semana en GALICIA desde 11.685 Ptas.

1 Semana en LONDRES desde 9.200 Ptas.

1 Semana en CANARIAS desde 14.900 Ptas.

Viajes de Novios, Individuales y colectivos. Estados Unidos, Cuba, México, y cualquier parte del Mundo. Billetes Marítimos, Aéreos, Ferrocarril y Autocar a cualquier destino. Desde su casa a la nuestra (que es también la suya) hay escasos segundos, utilizando el teléfono, Llame, por favor, a los números: 56 34 02 - 56 35 97, donde gustosamente le atenderemos

VIAJES CARDOSA, S. A.
Leonor Servera, 35. CALA RATJADA

FIESTAS DE SEMANA SANTA: Con la brillantez acostumbrada transcurrieron las fiestas de Semana Santa. Especial mención merece el ya conocido Endavallament, que viene organizando la Cofradía del mismo nombre, en un alarde de espectacularidad y saber hacer. En la edición de este año, estuvo presente D. Jeroni Albertí, Presidente del Consell General Interinsular que invitado por los organizadores asistió, en lugar destacado, al emotivo acto que finalizó con la procesión del Santo Entierro y adoración del Sepulcro en la Parroquia.

Merece también destacar el Auto Sacramental celebrado en la Plaza del Convento, en la noche del Jueves Santo.

Carecen de fundamento los rumores que circularon por la villa, en los que se apuntaba la posibilidad de organizar una "Esplendorosa Resurrección".

SOCIEDAD DE CAZADORES. Nueva Junta: Se ha procedido a la elección de la nueva Junta Directiva de la Sociedad de Cazadores, al haber finalizado su periodo estatutario de mandato la anterior, resultando elegidos: Presidente: Juan Massanet; Vicepresidente: Rafael Ginard; Vicepresidente (asuntos caza): Mateo Ferrer; Vicepresidente (asuntos deportivos): Juan Amer; Secretario: Antonio Flaquer; Tesorero: Lluís Cladera; Contador: Pedro López; Vocales asuntos caza: Sebastián Ginard, Francisco Riera, José Infante, Juan Escanellas y Antonio Massanet; Vocales asuntos deportivos: Antonio Díaz, Juan Alba, Antonio Donoso y Monserrat Santandreu.

PREGON SEMANA SANTA: Como viene siendo habitual a lo largo de estos últimos años, se ha editado el Pregón de Semana Santa pronunciado, en esta ocasión, por Joan Escanellas el Domingo de Ramos de 1979. La publicación viene prologada por Gabriel Genovart y ha sido impreso en la imprenta de "Can Ganancí".

Asimismo, el correspondiente a 1980, fue leído por su autor, Mn. Antoni Gili en la función religiosa del Domingo de Ramos, el pasado día 30 de marzo.

ANIVERSARIO DE LA CONQUISTA DE ARTA: El día 31 de marzo último, se cumplió el 750 aniversario de la conquista de Artá por el Rey Jaume I i los nobles catalanes.

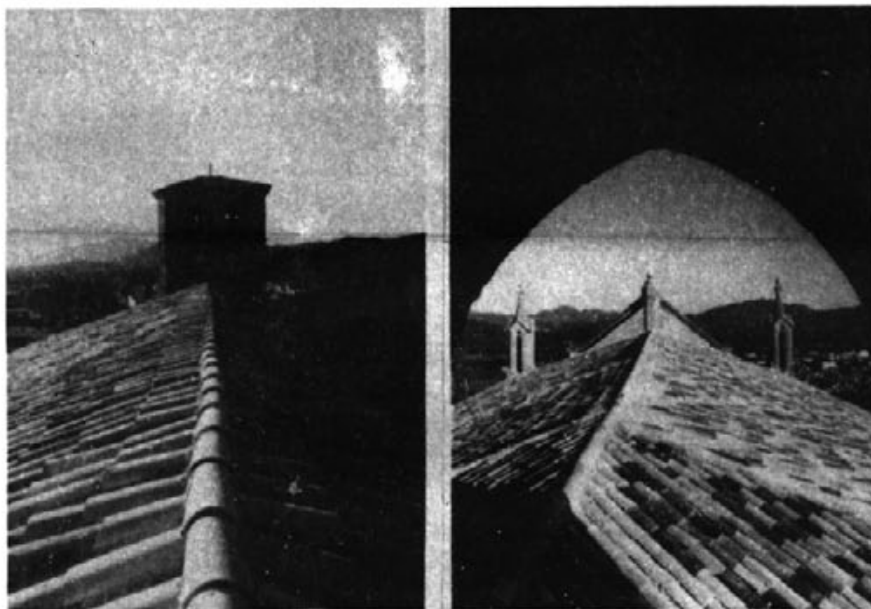
Por tal motivo, el Ayuntamiento organizó, el domingo día 30, una serie de actos en conmemoración de tal evento, entre los que cabe destacar el descubrimiento de la placa que da nombre a la calle hasta ahora conocida por la de General Goded, con la nueva denominación de Carrer del 31 de Març. Se organizó también una visita a Sa Font de la Jonquera, en cuyas montañas los moros se rindieron al Rey Jaume I, aquel 31 de marzo de 1230.

NUEVO VEHICULO PARA LA RECOGIDA DE BASURAS: A mediados del pasado mes de marzo entró en servicio el nuevo vehículo municipal del servicio de recogida de basuras.

APRENTATGE I ROMIATGES DEL JOVE MIQUEL COSTA és el títol publicat darrerament per Editorial Moll, de Ciutat (col·lecció "Les Illes d'Or") del que n'és autor Josep Sureda i Blanes, col·laborador habitual de BELLPUIG.

A n'aquest llibre, l'autor realitza un estudi biogràfic del poeta pollencí Miquel Costa i Llobera.

LA Taulada de l'Església, després de la reparació

FOTOS BIEL PALOU

COMUNICAT

S'ha rebut a la redacció de BELLPUIG unes notes remeses per l'Oficina Parlamentària Balear del PSOE-Federació Socialista Balear, informant de les diverses iniciatives d'aquest grup polític.

Cal destacar entre elles la Declaració Programàtica feta per la Comissió Executiva de la FSB-PSOE davant la situació política actual i l'interpel·lació al Govern realitzada per Gori Mir, Senador per Mallorca, damunt aclariment de les quantitats que s'han invertit a la nostra Província, del capítol inclòs al pressupost general de l'Estat, destinat a atencions urgents per desgràcies i sinistres.

Així mateix ens envia el comunicat signat pel PCIB, PSM i FSB-PSOE que a continuació transcrivim:

Les forces polítiques sotasignants davant el risc de la desvirtuació o paràlisi dels diversos processos autonòmics de les nacionalitats i regions de l'Estat Espanyol, i particularment del de la nostra comunitat, per tal com la UCDB es manté encara en la indefinició sobre la via d'accés a l'autogovern de les Illes, manifesten:

1.—Es reafirmen en la via de l'article 151, per tal com és l'única que garanteix de manera inequívoca la plenitud institucional i de competències als governs autònoms d'acord amb la Constitució.

2.—En conseqüència, rebutgen qualsevol procés autonòmic que no ofereixi plenes garanties d'atorgar a les Illes les necessàries institucions d'autogovern i les competències adients. Es a dir: Assemblea Legislativa, Consell de Govern i Tribunal de Justícia.

3.—Que donada la urgència de clarificar i definir la via autonòmica per a les Illes, es complauen de convidar a una reunió al més alt nivell a totes les forces polítiques amb representació en el Consell General Interinsular per establir el procés i contingut de la nostra autonomia. La data i lloc de la reunió seran establertes pròximament per les forces que acordin assistir-hi."

DE SOCIEDAD

El día 9 de marzo, en el Santuario de Sant Salvador se unieron en el indisoluble lazo matrimonial, los jóvenes Miguel Ginard Ginard y María Damiana Torres Domenge, de "Foto Torres". Nuestra más fervorosa enhorabuena a la joven pareja.

FALLECIO DON JUAN FORTEZA

Un buen maestro y gran amante de la naturaleza

El pasado día 25 de marzo murió don Juan Forteza Picó, tras penosa enfermedad, a la edad de 69 años. "BELLPUIG" tenía previsto entrevistarle, pero al no ser posible un alumno suyo nos ha remitido la siguiente colaboración como homenaje póstumo hacia "Es Mestre Picó".

Dentro de la lista de personajes locales que van desapareciendo y que al final de sus días nos damos cuenta de haber perdido a un ser querido que es honra del pueblo que le vió nacer, tendremos que unir, sin duda, el nombre de don Juan Forteza (Es Mestre Picó), Director jubilado de la Escuela Graduada de Artá.

En la conducción del féretro hacia la iglesia parroquial, al pasar por la calle de Ses Figueretes y dejar a la izquierda "Ses Escoles", reviví en mi mente aquellos años en que, con inagotable paciencia "amb sa xiguerrera de fusta i moquent constantement ses cames" nos iba explicando las lecciones del Método Porcel, granjeándose por su ejemplar dedicación pedagógica la estima de cuantos tuvimos el privilegio de recibir sus enseñanzas. Si tenemos en cuenta la mala fama que tenían las escuelas públicas, considerándose "ciudadanos de segunda" a los alumnos de las mismas, comprendemos la difícil y eficiente labor desarrollada por don Juan Forteza, quien logró, con su total entrega, dignificar la enseñanza estatal en Artá.

Yo diría que las facetas más destacables de mi buen maestro fueron siempre su sencillez y su equilibrada forma de

ser. Don Joan detestaba las críticas, siempre veía la parte positiva de las cosas. Recuerdo como si fuese ahora que en cierta ocasión, refiriéndose a un alumno, decía a la Inspectora (creo que se llamaba doña Benita) que dicho alumno era muy distraído, pero un ejemplo de educación; o sea que su norma era destacar las virtudes y no dar importancia a lo defectuoso.

Don Juan, que había nacido en Artá el día 20 de agosto de 1910, fue alumno de don Andrés Ferrer ("Es Mestre Sacristá") y éste al ver su buen aprovechamiento habló con su padre, que era panadero, diciéndole que en vista de que "sa lletra li entrava molt" le aconsejaba que estudiase una carrera. Su padre le contestó que tenía preparadas "ses pales des forn" para su hijo, pero accedió a que se fuera a Ciutat a estudiar Magisterio. Finalizados los estudios inició su vida como maestro en Capdepera y posteriormente en Son Servera, permaneciendo unos veinte años en esta última población. Luego, coincidiendo con la fecha de "la vinguda de la Mare de Déu de Lluch" pasó a ejercer en la Escuela Nacional de Artá, hasta el lamentable cierre de la misma.

Además de buen pedagogo, don Juan Forteza, fue un gran amante de la Naturaleza. De todos era conocida su afición al excursionismo (había días que recorría unos veinte kilómetros). Conocía palma a palmo todos los rincones de nuestra comarca. ¡Cuántas veces a Ses Talaies Freda i Morria, n'En Porrassá, Ferrutx, Puig d'Alpara, Sa Duaia...! Creo que al igual que el llorado "Amigo de los animales" don Juan comprendía que "sólo se es feliz cuando se tiene tiempo para reflexionar sobre nuestros actos".

"Es Mestre Picó" junto a don Andrés Ferrer y don Segundo Díaz han sido un ejemplo en el campo de la enseñanza en Artá. Tres hombres buenos que dedicaron toda su vida a enseñar con sus palabras y su ejemplar conducta, espejo de muchos artanenses para los que tanto han significado en sus vidas.

En el último momento de su existencia, don Juan Forteza, "sec físicament i ple de moltes virtuts", pudo decir las mismas palabras que, en 1918, pronunció antes de morir "Es Mestre Segundo": "Muero tranquilo, porque he cumplido con mi deber".

Antiguos alumnos de "Es Mestre Picó" pensábamos ofrecerle una cena-homenaje el próximo verano, pero, como si no quisiera romper la tónica de toda su vida, con humildad, en silencio entregó su alma al Creador.

Sirva esta nota necrológica como homenaje póstumo a don Juan Forteza Picó, al mismo tiempo que testimoniamos nuestro pésame a su viuda doña Francisca Forteza e hijos Juan y Gabriel y demás familiares. Descanse en paz.

UN ALUMNO

Cristalería Isleña

GRAL. GODED, 4
TELÉFONO 55 06 33
MANACOR

ESPEJOS, VIDRIOS Y CRISTALES
ACRISTALAMIENTOS EN GENERAL

Instalaciones
Eléctricas

Instalaciones
Sanitarias

Eléctrica ARTA - LUX

Venta de Electrodomésticos en general

Avenida Costa y Llobera, 34
Teléfono 562306

ARTÁ (Mallorca)

gestió consistorial

SESSIO PLENARIA

Va esser un ple amb molts de punts, alguns polèmics amb aferrissades discussions i altres de simple rutina.

Com sempre per una banda el G. Independent i PSOE (declarats home i dona) i per l'altra UCD. Així hi tot, amb aquestes estirades d'un vent i de l'altre, necessàries i positives, el punt de mira dels dos bàndols polítics és sempre el bé estar social de la gent del poble.

Els principals acords segons la seva importància i conflictivitat foren aquests:

1.—La proposta del G. Independent per la qual s'estableixen les condicions de negociació amb el Ministeri d'Educació respecte a la cessió del col·legi de B. U. P. com a seu de l'Institut, va esser aprovada per unanimitat.

Les condicions són aquestes:

a) Que el ministeri doni garanties d'estabilitat de treball al personal docent i no docent contractat per l'Ajuntament.

b) Que el Ministeri es responsabilitzi del material.

c) Que els escolars del poble puguin fer ús del laboratori i de la biblioteca encara que no siguin alumnes de l'Institut.

d) Que es preservi l'arquitectura de l'actual edifici.

e) Que se delimitin els terrenys que es cedeixen per ús de l'Institut.

Les raons que el G. Independent exposava són:

Que si el poble ha pagat el col·legi i ara el cedeix a l'Estat, pareix que aquest ha de tenir unes consideracions amb el poble, i concedir algunes d'aquestes peticions.

La legislació no preveu casos com el nostre i el que fem —deia el batlle— servirà de precedent pels altres pobles de Mallorca que es trobaran prest amb el mateix cas, així que hem d'intentar aconseguir el màxim.

Un dels temors dels qui regenten el col·legi és que aquest una vegada que sigui institut es convertesqui amb un lloc de pas pels professors peninsulars destinats forçosament aquí. Així disminuirà molt la qualitat d'ensenyança i el rendiment escolar.

L'altre punt, tal vegada més conflictiu per les discussions que va promoure va ser el desè, sobre la remodelació de la plaça de la Colònia.

El delegat de la Colònia de Sant Pere, Toni Llaneres, va presentar el projecte, que no fou acceptat pels Independents ni pel PSOE. Però sí ho va esser acceptada la contraproposta del grup Indepen-

dent de deixar el projecte sobre la taula per un estudi més complet.

Segons el delegat de la Colònia aquest projecte està recolzat per tots els coloniers. Ja que només tenim una plaça —deia Toni Llaneres— l'hem d'arreglar, que la primera i tercera edat hi puguin tenir un lloc de reunió i esplai.

El batlle va coincidir amb ell i amb els coloniers que la plaça es necessari arreglar, però el projecte havia d'esser més estudiat i si era possible millorat.

El PSOE va estar d'acord amb la posura del batlle al·legant que el projecte havia arribat el mateix dia i no havien tengut temps d'estudiar-lo.

El punt onze es va acceptar la proposta d'UCD de procedir a un estudi de l'edifici de Sa Central cara al seu aprofitament. Es va parlar d'una casa de Cultura. El grup Independent i UCD varen coincidir amb un "hi ha cosa que no podem dir" no sabem per qui devia anar això, si pel PSOE o pels qui estaven abaix del taulat.

En Toni Quiles també va intervenir a aquest ple, a rel d'una interrupció demanada per José Mislata per escoltar el seu parer, com a representant de doña Magdalena Bonín Picó, en un recurs presentat en contra d'una suspensió de llicències d'edificació en la finca Sa Teulera.

Razones de peso de justicia y equidad —deia el representant— l'havien duit a presentar el recurs. El Ple va acordar procedir a un estudi per a veure si es mantenia l'acord de suspensió si era convenient aixecar-la.

L'Ajuntament convidà als beneficiaris de l'electrificació de la zona de les Pesqueres a una reunió i tractar sobre la instal·lació d'un transformador, segons es va acordar.

L'Alcaldia notificà al Plenari haver rebut i acceptat la dimissió del senyor Estelrich com a delegat del cementiri. Aquest ho va agrair al batlle; es mateix temps era designat el senyor Sansaloni per aquest càrrec.

Ja era hora! Pareix que es vol posar més llum als carrers d'Artà. Es urgent perquè no hi veim, deien alguns regidors, tenen tota la raó, el vespre hem d'anar en la pila dins la butxaca. I les al·lotes es quixen perquè en pondre's el sol han de deixar el carrer i anar-se'n a ca seva per por de quedar a les fosques. El plenari acceptà per unanimitat la proposta del PSOE d'adquirir material de recanvi per la xarxa d'il·luminació viària. Per un pressupost de 121.725 pts.

Es va tornar parlar de dur aigua a la Colònia dels pous de S'Ameterà; s'acor-

DE NUESTRA SOCIEDAD COLOMBOFILA

La Sociedad Colombófila Mensajera Artà, después de unos entrenamientos hechos en Mallorca a lo largo de los meses de Noviembre, Diciembre y Enero, comenzó el pasado mes de Febrero el período de concursos correspondientes a la temporada deportiva de 1980, con una serie de sueltas efectuadas desde Ibiza, a una distancia de unos 190 kms. aproximadamente. Las tablas de clasificaciones (nombrando sólo los socios que han obtenido premio) quedaron de la siguiente manera:

1.ª IBIZA: 1.º Juan Juan Trobat; 2.º Juan Juan Rotger; 3.º Miguel Riera Caldentey.

2.ª IBIZA: 1.º Bartolomé Ginard Palou; 2.º Juan Juan Rotger; 3.º Miguel Riera Caldentey.

3.ª IBIZA: 1.º Miguel Riera Caldentey; 2.º Bartolomé Ginard Palou; 3.º Gabriel Ferrer Serra.

4.ª IBIZA: 1.º José Bauzá Bassa; 2.º Miguel Riera; 3.º Miguel Riera.

Suelta desde Cala Vadella (Ibiza), a una distancia de unos 209 kms. aproximadamente. En esta prueba nuestra Sociedad disputaba el Concurso Nacional de Velocidad. El resultado de esta suelta fue altamente satisfactorio puesto que el porcentaje de regresos fue prácticamente del 100%, alcanzando nuestras mensajeras los 1700 ms. por minuto, con lo que se acrecientan nuestras esperanzas de clasificación en la lista a nivel nacional. En estos momentos ignoramos el puesto obtenido en dicha lista, lo que haremos público una vez que lo sepamos.

La clasificación a nivel local de la suelta desde Cala Vadella resultó de la manera siguiente:

1.º Miguel Riera; 2.º Miguel Riera; 3.º Miguel Riera; 4.º G. Ferrer; 5.º G. Ferrer; 6.º G. Ferrer; 7.º B. Ginard; 8.º J. Trobat; 9.º J. Trobat; 10.º J. Trobat; 11.º J. Rotger; 12.º J. Rotger.

De las sueltas que aún le quedan por realizar a nuestra Sociedad daremos cuenta en sucesivos números de "Bellpuig".

dà sol·licitar-ho el Pla d'Obres i Serveis del Consell General Interinsular.

Actualment a la gent de la Colònia el m.³ li costa 150 pts. mentre als qui vivim a Artà mos ve a sortir a 17 pts.

S'acordà adquirir una serra mecànica per la brigada, amb la nota curiosa de que la serra ja estava comprada. Geroni Cantó va observar si no s'hagués aprovat que passaria, el batlle li digué que la tornarien. El regidor Dalmau li va contestar que no es preocupàs que la proposta s'aprovaria.

S'acordà incrementar segons la legislació un 40/o els salaris dels funcionaris de l'Ajuntament. Així com de modificar l'hora dels plenis i de la Comissió Permanent a les 21,30 hores.

Muebles BAUZÁ

DAMIAN BAUZA

Fábrica:
C/ J. Bajo Riera, 10 y 12

MANACOR (Mallorca)

Exposiciones:
C/ J. Gral. Franco, 26
Teléfono 55 03 50
C/ J. 18 de Julio, 13
Teléfono 55 05 23

ELECTRODOMESTICOS
OBJETO REGALO

SANEAMIENTO
CAI EFACCION

COMERCIAL CANTÓ

EXPOSICION Y VENTA:
Calle Méndez Núñez, 38
(Plaza de los Pinos)
Teléfono 56 32 38
CALA RATJADA

ALMACEN Y TALLER:
Calle Costa y Llobera, 25
Teléfono 56 20 58
ARTA

NICOLAU PONS I SANCHO (En Colau Xina)

Dins el conglomerat de vivències que poseix l'amo'n Colau si es escolada bona part de l'història d'Artà d'aquest darrer segle. S'enten, l'història que no consta en acta; que ses feta dia a dia pels carrers i carrerons de dins la Vila i pels sementers del seu alou. Una vila, la nostra, que malgrat la lentitud del canvi ha aconseguit crear una classe mitja nascuda pels voltants de l'any catorze i que du camí de fer-se present dintre els quefers de la comunitat.

Abans el nostre poble era un agre de senyoriu que, ja en plena decadència, no podien entre tots, juntar deu reals; a uns quants milers d'ànimes que vivien quasi de miracle, espipellant les crostes de la terra prima de les rotes, emigrant o llogant a "Sa Plaça" els braços mercenaris per tal de dur un sou a caseva.

Per això ell té fe en el pervindre. No en vol sentir parlar dels temps passats com no sia per extreure'n tones d'experiència que escampa a bolei pel seu redol des de la tribuna dels cafés o des de els cap de cantons dels carrers, els dies que fa bo i es troba a la vila. I té sempre qui l'escolta i li riu les seves sortides.

L'amo'n Colau té carisme i l'any trenta u fou polític. Del partit lliberal que tregué nou regidors dels tretze que pertanyien al poble artanenc. Naturalment l'esquifida minoria dels conservadors sols acudí a l'Ajuntament a prendre posesori però no hi tornà més. Es clar que entre l'heterogènia garba dels lliberals ben prest se n'aixecà una d'oposició, i forta ferm. ¿Qui no es recorda encara de quan en Colau Xina va fer sortir els dimonis en contra del perer de N'Agustí de Son Cremat i hagué d'anar a veure al governador per tal d'explicar-li la malifeta? Els socialistes d'abans no eren com els d'ara, escolanets d'amén, i plantaven cara contra el que creien que era endormisador per el poble, i quantre qualsevol que intentés fer-los combregar amb rodes de molí. I doncs amb en Colau Xina trobaven la sebata a son peu.

No de bades havia corregut món i als catorze anys s'havia embarcat cap a Puerto Rico, amb quaranta duros, per anar al tio Païno, germà de sa mare, que creia que el destí d'aquell bergantell havia d'esser un altra molt distint de fer els tornalls mes o manco drets com havia fet el seu pare, antic paraller de Morell.

D'aquell viatge i la llarga estada a l'illa petita de les grans Antilles, en portà un caramull de coneixements i una malaltia que per poc el du a sa tomba. Manco mal que mentre es refeia de s'anèmia va conèixer la que amb el temps seria la seva dona que tengué prou gambals per no deixar-lo fugir.

Aquí es quedà definitivament, seguint les petjades d'aquella fabulosa tia Romera (tia de sa mare) casada als vint anys amb un dels dos únics negociants que hi havia a la Vila per aquelles saons. Es Romero i Can Pere de Sa Badeia es sogre de l'amo'n Tomeu de Son Marí. En aquestes dues cases s'hi podia anar a menllevar cinc duros... tot el demés molta faxenda i pocs cabdals.

L'amo'n Colau Xina va néixer ara fa vuitanta quatre anys a la casa que fa cap de cantó entre els carrers d'es Pou Nou i D. Rafel Blanes.

A on ara hi viu na Bet Sua.

Conta-me coses de vostre família...

—Monpare feia de pereller a Morell i feu el servei a Caballeria. Quan va haver de tornar, un coronell de s'arma li digué que seria bo per guardia civil i es comprometé a arengar-li es papers. Ell vingué a la vila i mentre esperava es va col·locar de carreter a Ca's Romero a on va conèixer mumare que estava amb sa tia. Si qualca dia vas a n'es colmado le veuràs a Sa Tia Romera. Una pagessa de ronyó clos.

Feren els "amores" i quan monpare li digué sa veritat, que estava esperant es papers per anar-sen de guardia, mumare li feu a sebrer que no estava disposta a seguir-lo "por esos mundos". Fillet, els

amors encallen tots es carros. Es de monpare quedà travat i es perdé un guardia civil però es guanyà un comerciant.

—¿Com hi pasaren a comerciants?

—Quan es casaren monpare va continuar a ca Sa Tia Romera i va posar una botigueta a mumare. Quan el tio es va sentir vell lis compraren es negoci i s'establiren pel seu compte quedant en el seu lloc.

—¿Com fou l'anar vos a Puerto Rico?

—Mumare tenia un germà que si guanyava la vida bé. Venia fet un faxendo amb posat de milionari i me feu ganes de anar-men amb ell. Era un home de

Recent arribat d'Amèrica amb totes ses circumstàncies agravants al damunt.

"mundo". Parlava s'anglés i tenia "la-bia". Vaig anar-hi però ho pasava a més de metro. Aleshores allà s'abussava dels emigrants. Feies molta feina i cobraves poc. Vida bohemía.

Vaig aplegar una anèmia que es metge me digué: "Si no t'en vas a Mallorca al manco per un any a fi de canviar sa sang, aquí hi feràs pell" I... vaig tornar després de set anys.

—¿Però en comptes de tornar-vos-en?

—Es clar. Es cas es que a l'entretant vaig conèixer la que seria sa meua dona. Ja t'he dit abans que els amors encallen es carros. Es que els amors son uns enca-lladors.

—Així us va anar millor.

—Ja està clar. Pense que a n'es tres anys d'estar-hi a Puerto Rico el tio Païno es va casar amb una catalana, però a sa seva dona no li agradava estar allà i s'en tornà a Barcelona. Jo vaig quedar tot sol i vivia a un pis llogat a mitges amb un tal Truyols de Manacor. Mos pagaven els dissabtes i feiem una vida desordenada del tot. Tornarem a Mallorca; ell va morir a n'es seu poble i jo quasi no me n'aixec. No vaig estirar es potons però envant si va fer. Me salvà sa vida aquell metge de "Auxilio Mutuo Español".

—I... na Maria de Sa Resclò...

—Efectivament. Quan vaig tornar era l'any devuit, s'any que m'havien de sor-tejar. Es primer dia de Novembre d'aquell any le vaig conèixer. Per Sant Antoni del denou demanava entrada i mos casarem després de festejar quatre o cinc anys. No hi vaig pensar més en so tornar-men.

CASA NAVAL
BAR-RESTAURANTE

URBANIZACION BETLEM
COLONIA SAN PEDRO
(Nueva dirección)

Abierto todo el año.
Salón para banquetes y bodas.
Sauna y piscina climatizada.
Pistas de tenis.

MUEBLES DE COCINA
MARCOS Y PUERTAS

Francisco Nicolau Cabrer

Calle Gómez Ulla, 38 — Teléfono 56 20 51 — ARTA

—¿I continuareu es negoci de ca vostra?

—Aixís fou. Havíem comprat sa casa a un que anava d'oli. Encara hi ha unes piques a la casa. Vaig continuar fins el trenta sis. Era un negoci de cereals que va desaparèixer perquè en sa guerra civil tot això es va requissar. Llevores me vaig posar a repartir farina a n'és fornés. Havia de fer molta feina. Aleshores tenia set al·lots que me deien: "Colau espavillet".

—Heu fereu molts d'anys?

—Fins a l'any quarante. De cada dia "lo" de S'Ajuntament era més primet i ets al·lots roegaven més. Vaig posar una botiga de robes. Va durar fins el setanta

—Meam parlau-me un poc des temps de sa política...

—Hi ha homes que serveixen i altres que no. Sa política a vegades te fa fer, no un mal paper ni dos: Vint i dos. Me vaig presentar a "concejals" per seguir sa tradició del tio Romero que era lliberal. Guanyarem ses eleccions perquè n'estaven farts des caciquisme d'es senyors. M'has d'entendre; hi ha senyor que ha fet molt de bé pes poble. A iníemics i tot els han servit. No importa enomenar-los..., tothom les coneix.

—Bé. Guanyareu ses eleccions...

—Treguerem nou "concejals". A mi me feren es segon bat·le. Teniem de Secretari don Fernando Moscardó. Es bat·le de tot d'una fou don Joan Oleo. Era una bona persona però no estava fet a que l'ataquesin. Amb un instant el tiraren enterra. En Pere Bossa atacava fort. Tenia facilitat de paraula i tornava boix per sa política. Hi havia també

Aquí servint al Rei l'amo'n Colau ja havia tret faves d'olla.

El negoci de cereals es convertí en una tenda de robes on el dependents eren els seus fills.

N'Agustí de Son Cremat i es Gallet. Gent republicana que en sabia. Quan va dimitir don Joan Oleo hi va lluitat per a seure a sa cadira. Li va tocar a n'en Tomeu Garreta. Però també va haver de dimitir aviat.

—I...?

—En Moscardó que en sabia molt va dir: "Aquí hi ha un bon bat·le amb en Colau de segon. En Pere Gil". El nomenarem i a mi me va tocar fer tots es mals papers. Quan hi havia un assumpte de mal paper en Pere se n'anava a Sa Colònia i jo quedava a n'és timó.

—Va durar molts d'anys?

—Uns quants. Entrarem per sa porta gran hi haguérem de sortir per darrera. Però tal com sona. Si no arriban a sortir pes corral hi hagués pogut haver-hi un encarnat i blau. Era l'any trenta sis, no importa dir res més. Un governador que ara no me ve a sa memòria mos va fer dimitir en "totum" i entraren en Biel Boira i sa comissió gestora.

—Això no era un sistema democràtic.

—Això de sa democràcia quasi sempre es una farsa. Lo que te puc dir es que si arribam a sortir per davant encara s'en parlaria. Amb una paraula: Noltros no havíem acatat es règim i es governador va dir "Jo les fotré a n'aquets" i mos va fotre. Ja pots pensar que a ell també l'empenyien. Saps què es ronya... idò ronya.

A sa política hi ha molta de ronya. Ara que te vui dir que hi he tingut una victòria grossa en sa política. Tal volta s'única.

—Si... i quina?

—Idò t'ho diré. Que erem nou "concejals" i des nou sols hi ha en Colau Xina viu. Si te pereix poc.

S'ha de riure tant si es vol com si no es vol en sa parla de l'amo'n Colau. A

vegades un es sent impotent de no poder posar damunt el paper tota quanta riquesa expressiva hi ha en els acudits d'aquest home que ens fa recordar el llenguatge lliure d'aquells picardiosos personatges de la literatura del Segle d'Or.

—Erem N'Oleo, en Lluís de S'Estelrica, N'Agustí de Son Cremat, N'Andreu Gallet, En Miquel Ros de Son Talet, En Tomeu Garreta, en Pere Gil i jo. En falta un que no devia pesar molt que no mos na recordem d'ell. No punyetes en Pere Bosa. Ja ho crec que pesava. Aquets erem es lliberals. De s'altra banda hi havia figures aiximateix. No voldria te pensasis. L'amo'n Jolia... don Rafel Patró i en Joan Violí eren figures. Sols vingueren a prendre posesori i no tornaren pus.

—I es partit socialista?

—Encara no existia dins Artà. Més tard es va fer. Hi havia l'amo'n Rafel Falunyes que fou es republicà més veterà dins la vila. Hi havia una societat a una botiga de vendre, a Cas Jesús.

—I del trenta sis?

Mes val no parlar-ne.

No hi ha manera de treurer-li res. Me parla de quan era comediant. Jo recort de petitó haver-li vist fer es Comendador d'es "Tenorio".

—Si. N'Andreu Gallet era home de comèdies. Mos va dur un tal Estelrich que mos dirigia. S'Inés era de per s'Hort des Ca. Heu feia bé. En Toni Notari, don Joan Oleo...

Xerreriem amb en Colau Xina hores i hores. Però es peper té un limit i sa paciència dels lector un altra.

—No ho has d'oblidar... Sa política ronya... S'única victòria, viure... I recordar...

SERAFI GUISCAFRE

ELECTRODOMESTICOS

RADIO Y TELEVISION

COMERCIAL

SANSALONI

Bicicletas - Velomotores - Motos y Motores Riego
Objeto regalo y Juguetería

Calle Recta, 2 - Teléfono 56 22 93

ARTA (Mallorca)

Saneamiento y Calefacción - Carpintería Metálica

Tel.: Taller 562056

Particular 562260

SANIMETAL

EXPOSICIÓN
Y
VENTA

TALLER
Y
ALMACÉN

Costa y Llobera, s/n. ARTA (Mallorca) C/. Abrevadero, 7

PRECISIONS DE S'ESTOL D'ES PAGESOS

Ail Comarel Comarel Xafardera i mal entesa mos havien dit que èreu. I figurera se vos notava de molt lluny que en teníeu molta. Perquè per arrabassar una rialleta al conformista o sembrar una desconfiança al pobre d'esperit o un elevat grau d'empenyament al realista, consentíeu jugar i embrutar coses que són més pures que la vostra pretenguda neutralitat.

Sí senyora. Heu anat cercant protagonisme, girant-vos el gipó de la manera que més vos ha convengut. I si sortíreu com a defensora del poble en uns moments en què a la gent li anaven molt bé les crítiques intencionades; ara estau criticant lo que un dia defensàreu. Jo crec que lo que vos passa és que entre les atribulacions que dóna la vida, avui en dia, i els anys que no vos passen de franc, ja heu perdut una mica. I sembla que ja vos hàgheu donat compte. Per això crec que acertau en retirar-vos a descansar no només una temporada. Perquè, senyora, només heu de fer lo que podeu, i, si no podeu passetjar-vos per dins el poble i sentir-lo alenar, moment a moment, i saber el seu patir, difícilment li podreu donar remei. Perquè ja mos direu, comare, què li direu a un artanenc que té vaques, que s'ha d'aixecar a la mala hora del matí per munyir-les, i que després no el deixin satisfet, quan li rebín la llet. Segur que d'això no n'havíeu sentit xerrar. I per això criticau que es demani un tros de plaça! O és que creis que aquesta gent sofrida i trepitjada, una i mil vegades, no se mereix aquesta ajuda? O no se fa lo mateix a la Plaça del Mercat, on uns intermediaris d'ofici tenen cedit un local, cada dimarts, o els dies que les convé? O és que aquesta carniceria i les peixeteries no estan dins terrenos municipals?

Si sospesam tot això veurem que ningú que tenguí una mica de sentit comú se pot posar en contra de la petició d'aquesta gent. Ni tan sols criticar-ho.

Es un pena que en moltes d'ocasions xerreu per xerrar. Es una pena que, moltes de vegades, ompligueu fulls de paper amb un caramull de paraules buides, emprant un llenguatge enriquit, dient mitges veritats i mitges mentides: com és aquest demagògic i irresponsable "mos han dit" d'aquesta crítica dels premis de Sant Antoni. Si hi volíeu dir res, com a persona del poble, heuríeu d'agrair als artanencs la gran col·laboració en l'aportació de premis, fent possible que hi hagués més premis que participants. Però aquí també se veu que no pulsau gaire bé la mà del poble, perquè de lo contrari sabríeu que per solventar això quan se varen haver rifat tots els números, se tornaren introduir tots dins la mateixa bossa i se va seguir sorteant. Aposta molts de números tenguieren dos premis.

En quant al sopar també tendríeu que saber que els premis en metàl·lic i en comestibles que consegueix l'estol dels pagesos, s'inverteixen en un sopar de germanor. Després de sopar se rifen els objectes restants entre els qui varen anar a la cavalcada. En aquest acte s'hi conviden els capellans per haver col·laborat a la festa, el batle o persona delegada i l'Obreria. Sense que això vulgui dir que sia el sopar de l'Obreria com vos deis.

Per això, comare, quan se tracta de criticar un assumpte tan delicat i que ha costat tan d'aixecar com és la Festa de Sant Antoni, noltros vos aconselleríem que abans féssiu dues voltes per la vila i veuríeu que aquí ningú se menja res de ningú. I, si sobra res, com va sobrar enguany, se demana l'opinió de tots; i aquesta va ser guardar-ho per Sant Salvador per a fer una festa pagesa.

Per tot això, comare, vos hem dit que només heu de fer les coses que podeu. I, si no vos podeu passejar per dins la vila, perquè vos fatigau i no podeu alenar, no aleneu, punyetal! Tanmateix el vostre temps ja ha passat i vos n'heu de donar compte, agafant-ho en resignació i no intentant ferir els altres que cap culpa en tenen del vostre patir.

L'ESTOL D'ES PAGESOS

PISCINA
PISTAS DE TENIS
PARQUE INFANTIL

RESTAURANTE-BAR **SOL Y MAR**

Dirección: STERNAL

COLONIA DE SAN PEDRO
ARTÀ (MALLORCA)

HIDRORADIESTESIA

Estudios radiestésicos de aguas subterráneas garantizando el caudal. Respeten las aguas subterráneas. No las contamine, su salud depende del agua potable. Estudios de localización de ondas y rayos nocivos. Los rayos nocivos son destructores de la salud pública, defiendan su organismo de las nefastas radiaciones nocivas. Los rayos nocivos afectan directamente al desarrollo de la vida vegetal y animal.

PARA MAS INFORMACION DIRIJANSE POR ESCRITO A (HIDRORADIESTESIA)
D. Miguel Morey Lliteras. Calle Pontarró, 33. Tel. 26 21 17 - Artà (Mallorca)

A LA TORRE D'AUBARCA

Vella torre dalt lo gran penyal,
dins paratges de bellesa immensa.
Castell! que mai s'es pogut vèncer
encara avui ens queda la senyal.

Mut testimoni del terme d'Artà,
etern vigia dins les muntanyes
ramal hermós en les meves entranyes,
amb un bes infinit fusa amb la mar.

Dalt la "Falconera" assentada
la teva imatge reflectida,
amb la soledad agermanada
de valor de gent sense mida.

Ets amiga de les platges i dels calons,
de les pluges i ventades l'envestida
aguantes humildament, en el fons
de la meva ànima sempre en ma vida.

B. G. P.

1980

ecos

NACIMIENTOS

- Día 25 de febrero. María-Rufina Martín Barroso, de Cecilio y Encarnación. C. Menéndez Pidal, 16, 1.º.
Día 18 de marzo. Alicia Ginard Rayó, de Bartolomé-Fernando y María-Joaquina. C. G. Franco, 43.
Día 21. Ana-Belén Rubio García, de Ricardo y Marciana. C. de La Vinya, 16.
Día 29. María del Carmen Sosa Danús, de José Luis y María. C. de Sa Sorteta, 50.

MATRIMONIOS

- Día 29 de febrero. Miguel Gayá Gayá con Margarita Antich Santos.
Día 8 de marzo. Jaime Calafat Rotger con Catalina Th. Sard Moragues.
Día 8. Agustín Domenge Muntaner con María Ginard Llinás.
Día 9. Miguel Ginard Ginard con María-Damiana Torres Domenge.
Día 15. José Riera Santandreu con María del Carmen Ribot Borrás.
Día 22. Antonio Canet Sancho con Margarita Tous Llaneras.
Día 29. Jaime Juan Tous con Margarita Ferrer Amorós.

DEFUNCIONES

- Día 7 de marzo. Juana Ana Cantó Barceló, a) Mossa, viuda, de 83 años. C. General Aranda, 65.
Día 17. Guillermo Ginard Llaneras, a) Montse-riu, casado, de 74 años. C. de Na Crema, 26.
Día 25. Juan Forteza Picó, a) Picó, casado, de 69 años. C. del General Franco, 18.
Día 18. Miguel Sard Sureda, a) de Sa Curia Veia, casado, de 80 años. C. de Sant Salvador, 1.
Día 29. Pedro Nicolau Font, a) Estamer, casado, de 71 años. C. de Sant Francesc, 18.
Día 30. Gabriel Tous Payeras, a) Pinet, casado, de 51 años. C. Mestral, 40.

NOTICIARIO

* Hay tantas cosas, que uno no sabe por dónde empezar. Que si discos de circulación, que si Club Náutico, que si traida de agua, que si tal y que si cual. Si bien es verdad, que muchas de las cosas que se comentan son importantes, las hay que tienen prioridad y debiera de buscarles solución, quien tenga medios para ello. Me refiero naturalmente, a lo que nos cuesta la gasolina a los

Hoy con...

JUAN GARAU LLITERAS
Presidente de la Federación
Balear de tenis de mesa

- ¿Desde cuándo eres presidente?
- Del 11 de Enero del presente año.
- ¿Tú jugabas en qué categoría?
- He jugado cuatro años en tercera.
- Y ahora ¿seguirás jugando?
- No, al tomar la presidencia tuve que renunciar a la ficha, no es compatible una cosa con otra.
- ¿Habrá una Junta Directiva supongo?
- Sí, yo mismo tuve que nombrarla.
- ¿Cómo se compone?
- Pues mira: Presidente, Vicepresidente, Secretario, Tesorero y ocho vocales.
- Cuando dices Tesorero ¿es que maneja mucho dinero?
- Muy poco.
- ¿Tienes buena paga?
- ¡...!
- Díme Juan, según tengo entendido, te nombraron desde Madrid ¿no es extraño?
- Sí que lo es, porque yo no estuve nunca en Madrid.
- ¿Quién te dio la presidencia?
- La concedió la Federación Española, del Consejo Superior de Deportes.
- ¿Y quién la firma, el Ministro de Cultura?
- No. La firma el Presidente de la Federación, D. Juan Salichs Sintas.
- Muy bien Juan, que sea enhorabuena.
- Gracias.

JORDA

coloniers. Pongan pues, un poco de atención y saquen conclusiones.

La gasolinera más próxima, la tenemos a nueve kilómetros y para ir a repostar nos representa un recorrido de dieciocho. Con un coche normal que consuma un 10º/o, nos resultan unos precios exagerados. Pongamos un ejemplo: Vamos a poner 20 litros a 54 pesetas, más 4,86 nos da un importe de 1.177'20 pesetas. (Las 4,86 pesetas, es lo que nos cuesta más por litro, ya que la consumida para ir a la gasolinera, también la pagamos). Quien paga el "pato" es la persona que sólo puede poner 10 litros, que le salen a 63,73 pesetas cada litro.

Los tractoristas están todavía peor, ya que si un coche pierde media hora, el tractor necesita una para ir y volver de la gasolinera.

Si esto fuese una vez al año, tendría pase, pero es nuestro pan de cada día. Yo pregunto; no cabría la posibilidad de adquirir carburante en la Colonia, aunque fuera al estilo antiguo, (dándole al manubrio) mediante un bidón de 200 litros.

El nuevo indicador que nos han puesto en el cruce, está equivocado pues dice: Gasolina a 2 kilómetros y la realidad es que está a 4.

* En mi anterior escrito decía; que mi intención al escribir, no era para dar a conocer los problemas que tenemos. No obstante, como quien debería darles difusión no puede estar a todas, yo intentaré ayudarle.

* Hay un Bar, donde se recogen firmas, para conseguir la supresión de ciertos discos de circulación, que en opinión de los firmantes, no debieran de haberse puesto. Están en contra de la dirección prohibida. Otros dicen que si el Ayuntamiento tiene dinero, porqué en lugar de instalar discos dentro de la población, no coloca indicadores que informen al viajero, la dirección y distancia de la Colonia.

* Cuando se consiguió la escuela para la Colonia, se le prometió al Delegado de Educación y Ciencias, que tan pronto estuviera terminada, se le avisaría. Este nos recalcó, la necesidad de poner un rótulo en la fachada. Escuela Graduada Mixta. Hasta el momento, dicho rótulo brilla por su ausencia. Me supongo que por descuido u olvido de alguien. También se le prometió al Delegado, una comida de pescado fresco en la Colonia, a cargo del Ayuntamiento.

* Ya que hablamos de escuela, en la Colonia se dan clases de alemán, a quien pueda pagarlas, que por lo visto cuestan un riñón.

* Muy lograda la crónica de Serafin Guiscafré: "Adiós ¿definitivo? al tren". Ojalá el pueblo haya captado la intención, con que la escribiste.

Y nada más, pues falta espacio.

JORDA

ADIVINANZA

Un señor de Artá, se construye un chalet que le cuesta millones y cobra del paro. ¿Cómo se llama?

FUTBOL

Primera preferente

Sí, señores lo que en principio de temporada se decía, se comentaba, no ha llegado a su final. Efectivamente los partidos del verano fueron muy buenos, todo hacía suponer que se podría aspirar a jugar la ligilla; pero como todos sabemos, justo hemos cortado para salvar el descenso, bueno será decir que varios de estos "jugadores" que en anteriores comentarios hemos citado, se lo merecían, pero se sabe que les daba igual, porque señores, si así no fuese, no harían el ridículo, partido tras partido, cuando todos sabemos que lo hacen porque de jugadores no tienen ni tan solo las botas que esta gran afición artanense les pagó.

Diremos AFICION, para aquellos que se lo merecen, no para los que en ciertos partidos jugados ultimamente, se han desentendido del espectáculo, y se han dedicado a criticar las buenas o malas decisiones de nuestro gran aficionado Galmés. De todos es sabido que desde que Juan da sus opiniones en los encuentros, el Artá, lleva 5 encuentros sin perder. Esto también ocurría al principio de temporada. Bueno o malo, pero los resultados son los que cuentan, y por experiencia sabemos que cierto grupo, tanto si se gana como se pierde siempre tiene algo que objetar, parece mentira que sepan tanto de fútbol; no se dan cuenta que lo bueno de este deporte es el comentario.

¿Por qué no se ponen al frente del equipo? Sabrán que la temporada está al terminar. Sabiendo tanto de fútbol ya deberían haber presentado su "candidatura" a la presidencia, y así de esta forma empezar los fichajes claro está, estos serían todos "niños bonitos de Ciutat". Es que en Artá, señores aficionados, los jugadores no saben hacer propaganda. ¿Es verdad o no?

Escolar, 1 - Artá, 2

Practicamente nada se puede decir de este encuentro que no se haya ya co-

MAESSU

PAPELERIA ESPECIALIZADA

Distribuidor de

Buffetti

MATERIAL RACIONAL
DE OFICINA

Gómez Ulla, 25
Teléfono 56 23 53
ARTA

mentado por la gran masa de aficionados que acudieron a Capdepera, eso sí, fue uno de los partidos en que se demostró que la valentía y el poner carne en el asador, como vulgarmente se dice, fue lo que en verdad valió para conseguir los dos puntos. No estaba muy conforme el árbitro del encuentro que fuese precisamente el Artá quien ganase el partido, tarjetas mostró las que quiso y más, faltas en contra, lo mismo, pero eso sí, y cosa no muy normal, los aficionados del Escolar, al final supieron admitir la derrota. Decidimos los aficionados, porque al parecer en una cena de todas las plantillas de nuestro club, celebrada en Cala Ratjada fueron deshinchadas una o dos ruedas de cada uno de los casi veinte coches con los que se habían desplazado los comensales artanenses.

Claro está que estos coches eran de jugadores del Artá, y mucho se teme que el organizador de la general "deshinchada" fuese un jugador del Capdepera.

Bueno de jugador tendría y tendrá muy poco, de gamberro y tonto, todo lo que queda para ser persona, por lo menos normal.

Nos preguntamos el motivo por qué el siguiente domingo en partido de aficionados en el campo de Ses Pesqueres,

hubiese una fuerza pública tan notable. ¿Saben cuántos municipales había? y ¿cuántos guardias civiles?, claro está, según se dice es el Gobierno Civil quien los manda, pero nos preguntamos, ¿será el C. D. Artá el mata-perros? ... Muchos jugadores y aficionados pueden opinar. La mañana era soleada.

Artá, 1 - Algaida, 1

Partido disputado en el Nou Camp Inquense, por sanción federativa. Muy bien empezó el encuentro cuando no había transcurrido mucho tiempo y el siempre impetuoso Ferrer marcaba el primer gol del Artá; pero el que en otras veces fue favorable al cuadro artanense, nos referimos a Ripoll, el eterno pueblerino, perjudicó a los locales de forma tan descarada, que sin duda mucho tiempo le queda de pitar por estos campos de Dios, porque en campos como los del citado muy anchos le quedan, y más aún si por la mañana ya tuvo que correr un poco, sabemos que estómago maneja un poquito.

Villafranca, 1 - Artá, 1

Se dice por varios motivos que un punto en campo contrario es todo un éxito, por muy malo que sea el contrario, ya que equipos, como señoras hay de buenas y de mejores. Parece que a ciertos aficionados les siente mal el comportamiento de nuestro técnico Galmés, al efectuar algún cambio en el equipo, por supuesto la crítica no era solamente para el buenazo de Juan, otros entraban en el juego. Nos preguntamos si algún seguidor no quería ver el "deporte" tan cerca como en la pasada temporada. Como diría un buen crítico de T. V.: Vivir para ver. Marcó primeramente el Artá, su autor Hernández. ¡Cuánto rinde este jugador en el centro del campo! Por supuesto Riera falló un penalty, lástima que la "fallase de mala manera"; pero sigue siendo el máximo realizador de preferente. Por supuesto lo cortés no quita lo valiente.

Artá, 2 - Alaró, 1

Otra vez muchos seguidores estuvieron presentes en Ses Pesqueres, partido jugado con mucha fuerza en donde

una vez más el protagonista fue el colegiado de turno, (de colegiado como un niño de maternales) no vamos a entrar en detalles, pero sí podemos decir que el enviado federativo, ex-árbitro, muy avergonzado tuvo que salir de Artá, al ver la actuación del Sr. Cedeño. ¿Saben que tuvo que ser este federativo quien anotó en el acta, la agresión a M. Ferrer?, es que este elemento no quiso enterarse de nada, claro de nada del Artá, lógico que el Gobierno Civil mande a toda una fuerza pública a los campos, de otra forma, seguro que tendríamos fútbol. Dicho de otra manera, "malos árbitros".

Los tantos de los locales fueron marcados por Mascaró y Artigues.

Como decíamos al principio varios partidos sin conocer la derrota, pero claro está no a todo el mundo le cae bien.

AFICIONADOS

En la presente eliminatoria de este grupo, nos tocó nuestro vecino el Escolar, ya hemos citado que la mañana era soleada, bastante público acudió al encuentro, ganaron los locales por dos a cero.

En partido de vuelta, fueron los del Escolar, quienes vencieron y también por el mismo resultado.

Pero como a la tercera va la victoria, el siguiente sábado, fueron los artanenses quienes derrotaron al Escolar en campo propio, y cosa no muy normal también por dos a cero.

EXCAVACIONES Y DESMONTES

**Miguel
y Mateo Morey**

Calle Vilanova, 27
Teléfono 56 20 85
ARTA

CICLISMO. Campeonato de Baleares de Ciclo-Cros

En la mañana del día diez y siete de febrero, se celebró en nuestra villa el Campeonato de Baleares de Ciclo-Cros, para aficionados y juveniles. A tal efecto, se había acondicionado un circuito en el que se compaginaba la dureza del recorrido con las dificultades que comportaba.

La organización de la carrera corrió a cargo de un grupo de entusiastas aficionados locales, con los Tomás Sureda, Julián Carrió, Miguel Ginard... que con sus desvelos consiguieron el montar esta carrera y que no merecieron el plante que les dieron una serie de corredores, que a la hora de tomar la salida no tuvieron las suficientes "agallas" para tomar parte en una carrera que consideraron demasiado dura.

Tampoco participó el corredor local Casellas, por motivos que tampoco quedaron muy claros, restando emoción a la prueba. Cifrándonos al desarrollo de la carrera en sí, con un recorrido total de unos diez y ocho kilómetros, cabe destacar la neta superioridad demostrada por el corredor de Manacor Jaime Pou, quien demostró unas cualidades y una preparación física extraordinarias, venciendo sin dificultad a los demás participantes.

La gran cantidad de gente que acudió a presenciar la prueba, en una mañana soleada, acredita la firme afición ciclista que siempre ha caracterizado a nuestra villa. Lástima, repetimos, de la "espantada" protagonizada por varios corredores, que restaron brillantez a la carrera.

La clasificación final quedó establecida en la siguiente forma: 1. Pou, 56 m. 4 s.; 2. Nicolás Jaime (j) 58-25. 3. Melchor Durán 1 h. 3 m. 2 s.; 4. José Hernández, mismo tiempo; 5. Fernando Benejam, 1-5-26.

Una vez finalizada la prueba se procedió a la entrega de bandas y trofeos y los correspondientes premios en metálico a los participantes.

También se entregó al aficionado local Miguel Ginard "Gallineta", una placa de plata, obsequio de la afición ciclista artanense a este gran seguidor y colaborador en toda manifestación ciclista.

Nuestra enhorabuena a los organizadores y a Miquel Gallineta.

CATALINA TH. BONNIN

GRADUADO SOCIAL COLEGIADO

**ASESORIA LABORAL
SEGURIDAD SOCIAL
SEGUROS EN GENERAL**

C/. Quatre Cantons, 5 - Tel. 56 20 22
A R T A (Baleares)

ENTORN A LA PLAÇA DE LA COLÒNIA

Pareix que l'Ajuntament arribarà a un acord, després de les discussions mantingudes al darrer plenari entre membres del G. Independent i UCD, en relació al projecte que el delegat de la Colònia, Antoni Llaneres havia presentat el ple passat quedant damunt la taula per a un estudi més profund, que el G. Independent i PSOE demanaren. El G. Independent va descartar el projecte segons uns defectes urbanístics que hi trobava. Tot seguit el portaveu del G. Independent va llegir un text crític del projecte, exposant unes idees i una alternativa per a la construcció de la plaça:

Idees de cara a la construcció de la plaça de la Colònia del G. Independent:

La funció de la plaça primordialment és la de reunió, al mateix temps que és un lloc sense límits.

L'importància de resaltar l'espai obert que suposa la plaça enmig de l'edificació.

El gran espai de la plaça no s'ha de dividir amb espais petits, en favor a la funcionalitat de l'espai gran.

Accessos fàcils i oberts, de fàcil penetració pel poble que l'ha d'usar.

Necesitat de mantenir concordància estètica amb l'entorn i concretament amb la part noble de l'edifici religiós. El caràcter rural de les edificacions del voltant i la portalada del segle XVIII (Recordem que procedeix de les cases de Son Sureda) condicionen l'estètica de l'ordenació que s'adopti.

(Acaba a la pàgina 2)

editorial

PRIMERES COMUNIONS

Cada any per aquest temps mos trobam dins la comunitat creient d'Artà amb un aconeximent molt important i que directa o indirectament afecta a molta gent del nostre poble; mos referim a las primeres comunions.

Moltes vegades, per ignorància, per costums o per rutines hem desvirtuat el vertader sentit de la primera comunió; és per això que hem cregut oportú oferir-vos unes reflexions que mos puguin ajudar a tots a retrobar-lo.

Tots sabem que l'infant, pel baptisme queda incorporat a la comunitat cristiana, però és amb la primera comunió quan pasa a participar de la taula que reuneix i edifica aquesta comunitat: L'Eucaristia. Per tant, el fet de participar per primera vegada de l'Eucaristia suposa, per l'infant, una pasa de maduració dins el camí de la vida cristiana i que com ja hem dit té el seu fonament damunt l'Eucaristia.

A partir d'aquí ens hauriem de demenar a veure si les primeres comunions poden quedar limitades a un pur acte social o si realment son qualque cosa més important.

Noltros creim que la primera comunió no es pot quedar amb un pur acte o festa social, ans el contrari, és un fet tan important que no mos heurien de deixar enlluernar per la nostra societat consumista que preten fer-ne d'ella una pura festa social.

Per tant, si és un fet tan important, creim que requereix una forta preparació, és lo que anomenam catequesis. Dins aquest camí, l'infant ha d'intentar descobrir, al seu nivell, qui és Jesús i quines exigències suposa el fet de conèixer-lo. Es aquí on creim que els pares, després las catequistes, i en darrer terme la comunitat cristiana han de jugar un paper important de cara a que l'infant, a través de les paraules i els fets dels adults pugui arribar a descobrir qui és aquest Jesús. Si no és així, la primera comunió serà una pura mentida; l'infant, a mesura que es faci major se sentirà enganat i trencarà el camí de maduració cristiana creguent que és cosa d'infants.

Amb tot això no volem negar que s'hagi de fer festa quan dins una família hi ha un infant que participa per primera vegada de l'Eucaristia. Creim que s'ha de fer festa, però festa cristiana; es a dir, festa que surti de lo més profund i de l'interior de cada un:

—De l'interior de l'infant perquè ha donat una pasa important dins el seu caminar cristià.

—De l'interior dels pares, ja que si per ells es important l'Eucaristia, no manco ho serà el fet de que un fill seu hi participi per primera vegada.

(Acaba a la pàgina 2)

BELLPUIG
MAYO 1980
N.º 44 - III EPOCA
ARTA

- ★ PUNTUALITZANT SES
- ★ "PRECISIONS DE UN ESTOL DE PAGESOS"
- ★ GENT DE PER LA VILA
- ★ DE LA COLONIA DE SAN PEDRO
- ★ NOTICIARIO - OPINIONES - DEPORTES

Mestre Antoni Sancho, l'organista, morí a Roma

L'organista de la Parròquia Mestre Antoni Sancho Rosselló va néixer a Artà, dia 23 d'abril de 1906. Als set anys fou escolanet de la Parròquia i abans ja servia a missa a Ca Ses Monges. En aquell temps hi havia els escolanets d'abaix que duïen cota negra i sabien servir a missa i no sabien cantar i els musiquets o escolanets de dalt amb cota vermella que sabien cantar però no sabien servir a missa.

Antoni Sancho als deu anys ja tocava la flauta a la banda de música. Foren els seus mestre de cant D. Gabriel Garcías,

àlies Pujamunt i D. Miquel Nicolau, àlies Moll i D. Andreu Ferrer li va ensenyar a tocar l'orgue.

Precisament fou el Mestre Sagristà al qual succeí en primer lloc d'una manera provisional, i després d'una manera oficial, als 21 anys, com organista, en les festes de Pasqua de l'any 1927.

Durant la seva vida d'organista ha estat felicitat moltes vegades, quedant sempre amb bon nom, fins i tot, davant la mateixa Capella Clàssica. Refuà molt bones ofertes per anar-se'n d'Artà, però la seva estima al poble i a la Parròquia féu que es quedàs sempre a Artà.

Com activitats musicals extra parroquials hem de resenyar l'ensenyament de violó i piano i la fundació juntament amb altres artanencs de la primera orquesta local "Singapur", l'any 1940.

A les Festes de Pasqua de l'any 1977, celebrant els 50 anys com organista, la Parròquia d'Artà li organitzà un homenatge.

Al capvespre del dia de Pasqua amb l'assistència de les autoritats locals i de nombros públic en general, actuà la coral "Brot d'Olivera" cantant, en honor seu, un recital de deu cançons de la nostra terra mallorquina. Acabat el concert, hi hagué un parlament sobre els Orgues i Organistas de la Parròquia d'Artà. Acte seguit l'Econom D. Joan Servera llegí una carta del Bisbe de Mallorca amb la qual s'unia a l'homenatge de Mestre Antoni Leu. A continuació,

rebé de la Parròquia una artística palanqueta amb una inscripció al·lusiva a l'acte: "La Parroquia de Artà en agradecimiento a Don Antonio Sancho por sus 50 años continuos como organista 1927-1977". Les cantadores li oferiren, semblantment, un regal. Acabà l'acte amb l'actuació de l'Orfeó Artanenc.

El vespre de la Segona Festa, hi va haver un ofici solemne a la Parròquia, amb la participació del mateix Orfeó Artanenc baix la batuta de Miquel Fuster.

Però Mestre Antoni Sancho no es volgué jubilar, ans al contrari, volgué continuar servant a l'Església la qual serviria amb amor apassionat fins a la seva mort, als 73 anys i 53 com organista.

Trobat-se a Roma, on hi era d'excursió, morí, a les set del matí de dia 15 d'abril propassat.

El dia abans havia visitat el Coliseu,

ENTORN A LA PLAÇA DE LA COLÒNIA

(Ve de la primera pàgina)

Alternativa:

La plaça enrajolada de baletes petita de fons pàlid.

Una zona d'empedrat que coincidiria amb la zona que actualment es pista de ball en les verbenes.

Ambdues zones podrien formar dibuixos regulars.

Bancs baixos i reposats, al voltant de la plaça.

Garangles d'ajardinament al voltant de cada tamarell per defensar-lo i constituir tanques de verd.

Com a objectiu a respectar per damunt tot és el caràcter més positiu que té la plaça actualment; les seves dimensions, com espai obert que permet l'accés fàcil al seu interior, l'amplària de les perspectives, la sensació de llibertat que se sent a dins la plaça.

Aquestes solucions són indicatives i sotmeses a posteriors aportacions. Creim que la sencillesa del disseny no és pobresa estètica.

En aquest acord s'arribà a la conclusió de que el delegat faria un altre projecte segons aquestes solucions i en col·laboració dels damés regidors.

PRIMERES COMUNIONS

(Ve de la primera pàgina)

—De l'interior de la comunitat creient, ja que accepta a un nou membre que vol comprometer-se a viure la fe en Jesús i a celebrar-la.

Davant tot això creim que, sobre tot, els pares haurien de ser prou conscients a l'hora de demenar la primera comunió pels seus fills; i no actuar pel què diràn, perquè tothom ho fa, perquè toca..., sinó esser molt conseqüents amb lo que son i pensen.

Si hi hagués qualcú que vegés o cregués que la primera comunió s'ha de limitar a ser un pur acte o festa social, cercàs un altre motiu (el fet que l'infant cumplesqui deu anys o qualsevol altre) per dur a terme aquest tipus de festa; però que mai instrumenteltzi una cosa sagrada: L'Eucaristia, per dur a terme els seus propis caprixos.

BELLPUIG

ORGANO DE LA MEMORIA DE LA TRANSICION DEL SIGLO

REVISTA MENSUAL

N.º 44 - III EPOCA - MAYO 1980

DIRECTOR: Rafael Umbert Surada

CONSEJO DE REDACCION:

Miquel Morey, Antoni Gili,
Jaume Mayol, Gabriel Ralou,
Serafi Guiscafà, Guillem Artigues
i Bartomeu Jaume.

REDACCION Y ADMINISTRACION:

Sant Salvador, 2. Tel. 56 20 20. Artà

Imprenta Politécnica

Troncoso, 3. Tel. 21 26 60. Palma

Depósito Legal P.M. 57-1969

LE RECOMENDAMOS ATENCION al presente comunicado:

1 Semana en MADRID desde 4.000 Ptas.

1 Día en GALICIA desde 4.800 Ptas.
(Inclusive Rías Bajas y La Toja)

1 Semana en GALICIA desde 11.685 Ptas.

1 Semana en LONDRES desde 9.200 Ptas.

1 Semana en CANARIAS desde 14.900 Ptas.

Viajes de Novios, Individuales y colectivos. Estados Unidos, Cuba, México, y cualquier parte del Mundo. Billetes Marítimos, Aéreos, Ferrocarril y Autocar a cualquier destino.

Desde su casa a la nuestra (que es también la suya) hay escasos segundos, utilizando el teléfono. Llame, por favor, a los números: 56 34 02 - 56 35 97, donde gustosamente le atenderemos

VIAJES CARDOSA, S. A.

Leonor Servera, 35. CALA RATJADA

NOTICIAS BREVES

BODAS DE ORO SACERDOTALES.—El día 27 de abril celebró sus cincuenta años de sacerdocio, el P. Damián Nicolau, Obispo de Huamachuco (Perú) cuya vinculación a nuestra villa es sobradamente conocida. A la misa celebrada que se ofició en el Convento de los Padres Franciscanos, asistió gran número de personas que testimoniaron su estima al oficiante.

NUEVO NUMERO DE "CANYA FEL-LE-RA".—El pasado mes de abril salió nuevamente a la calle la revista "Canya Fel-lera" que en este su segundo número contiene, en casi su totalidad, poesía.

PINTADAS.—Nuevamente han proliferado las pintadas en nuestra villa. En la caída en desgracia y denominada ultimamente "Plaza del Olvido", antes Plaça de Sa Carn, se pide "...la reconstrucció popular de Sa Plaça". Por otra parte se suplica "...per l'amor de Déu, tomau sa paret" refiriéndose a la pared que cubre lo que antes fue abrevadero en la esquina Amadeo-Gral. Aranda. Y en la fachada de los locales de UCD, aparece la que dice así: "Lloran por eso lino tienen de plomo las calaveras!" (27).

la Basílica de Sant Pau, els Museus Vaticans, la Plaça i la Basílica de Sant Pere i les Catacumbes de Sant Calixte, on participà a la missa i combregà.

El seu cos fou duit i transportat a Artà, celebrant-se un funeral, cos present, el següent dissabte, dia 19 d'abril, a la Parròquia, on ell tantes voltes havia embientat amb la seva música religiosa.

Al cel sia.

ANTONI GILI

PISCINA
PISTAS DE TENIS
PARQUE INFANTIL

RESTAURANTE - BAR **SOL Y MAR**

Dirección: STERNAL

COLONIA DE SAN PEDRO
ARTÀ (MALLORCA)

HIDRORADIESTESIA

Estudios radiestésicos de aguas subterráneas garantizando el caudal. Respeten las aguas subterráneas. No las contamine, su salud depende del agua potable. Estudios de localización de ondas y rayos nocivos. Los rayos nocivos son destructores de la salud pública, defienda su organismo de las nefastas radiaciones nocivas. Los rayos nocivos afectan directamente al desarrollo de la vida vegetal y animal.

PARA MAS INFORMACION DIRIJANSE POR ESCRITO A (HIDRORADIESTESIA)
D. Miguel Morey Lliteras. Calle Pontarró, 33. Tel. 26 21 17 - Artà (Mallorca)

ELECTRODOMESTICOS RADIO Y TELEVISION

COMERCIAL

SANSALONI

Bicicletas - Velomotores - Motos y Motores Riego
Objeto regalo y Juguetería

Calle Recta, 2 - Teléfono 56 22 93

ARTA (Mallorca)

ecos

NACIMIENTOS

Día 11 de abril. María-Antonia Nicolau Ferragut, de Rafael y Antonia. C. Sancho de La Jordana, 24.

Día 11. María-Ester Artigues Pérez, de Guillermo y Adoración. C. del Pontarró, 43.

Día 12. Miguel Ginard Portell, de Jerónimo y Catalina. C. del Pati, 3.

Día 15. Antonio López Ferrera, de Pedro y María-Magdalena. C. de la Parroquia, 12.

Día 19. Sebastián Nicolau Mayol, de Juan y Francisca. C. del Pou d'Avall, 11.

Día 29. Antonio Artigues Vives, de Magdalena. C. del Pontarró, 45.

MATRIMONIOS

Día 2 de abril. Luis-Alfonso Vaamonde García con Ana-Maria Morant Levenfeld.

Día 7. Juan Forteza Piña con Gabriela Genovard Darder.

DEFUNCIONES

Día 14 de abril. María Cursach Tous, a) d'Algair, de 84 años. C. de Son Servera, 23.

Día 7 de mayo. Isabel Espinosa Garau, a) Tiroso, soltera, de 88 años. C. del Calvario, 11.

AJUNTAMENT D'ARTA

Hem rebut, a la Direcció de BELLPUIG, la NOTA INFORMATIVA, que pel seu interès els oferim

Amb la intenció d'aclarir dubtes i interpretacions errònies que s'han suscidades darrerament, aquesta Alcaldia considera oportú fer públic la següent

NOTA INFORMATIVA

1.—El consum d'aigua corresponent al segon semestre de 1979 va ser tarifat segons els preus modificats per acord del Consistori anterior prè el dia 29 de març de 1979 amb el degut assessorament tècnic. El contingut de l'Ordenança modificada va ser explicat al Full Informatiu n.º 1 del mes de març de 1980 que va ser distribuït a tots els domicilis del poble.

2.—El número d'abonats amb el consum sense controlar era de 538, això és el 29'01% del total. Aquesta és una herència amb la qual s'ha trobat aquest Consistori. No pareix just atribuir-li les conseqüències d'una gestió que no és la seva.

3.—Els serveis tècnics, d'acord amb la nova Ordenança i en correspondència amb la quota de Servei de Computadors, procedeixen a fer les revisions i substitucions necessàries per posar al dia el sistema de control del consum real de tots els abonats.

4.—Als abonats sense comptador i als que el tenien però que no funcionava, els va ser aplicat un consum mig de 5 m.³ mensuals. COM SEMPRE S'HAVIA FET I ACCEPTAT PER TOTS ELS AFECTATS. No s'ha canviat, per tant, la forma tradicional de calcular un consum standard. Els rebuts afectats per aquest càlcul són aquells que pugen 885 pts., és a dir, 147,5 pts. mensuals.

5.—L'Ajuntament únicament està obligat al manteniment i revisió de les instal·lacions fins a la sortida del comptador. Les possibles reparacions de la instal·lació interior correspon, de sempre, a l'abonat.

6.—Si la distribució interior té pèrdua, l'aigua que es tuda és enregistrada pel comptador i, en conseqüència, facturada al preu vigent que marca l'Ordenança. Actualment és a 17,5 pts./m.³.

7.—Una distribució interior defectuosa és perjudicial per a l'abonat que haurà de pagar una aigua que no usa; però també és perjudicial per a la Comunitat sencera perquè una quantitat d'aigua es fa malbé sense cap justificació.

8.—Qualsevol persona que es consideri particularment perjudicada pot exposar el seu cas amb la seguretat que serà degudament atesa.

Artà, 19 de maig de 1980

JAUME MOREY I SUREDA
BATLE

Saneamiento y Calefacción - Carpintería Metálica

Tel.: Taller 562056
Particular 562260

SANIMETAL

EXPOSICIÓN
Y
VENTA

TALLER
Y
ALMACÉN

Costa y Llobera, s.n. ARTÀ (Mallorca) C/. Abrevadero, 7

Puntualitzant ses "Precisions de un estol de pagesos"

Sa veritat es que no pensava contestar s'escrit dels emboscats a darrera s'estol de pagesos (escrit fet per justificar-se davant s'estol) però un cop analitzat i havent-me donat compte de sa demagogia, sa falsedat, s'atac personal i, sobretot s'odi malaltís que reflecteix, he tornat a considerar la meua postura i vaig a contestar. En aquell escrit es limitaven a atacar la persona que tothom sap que firma els esquits de Sa Comare Beneta sense refutar ses idees ni contredient els fets i a això ho feien amagats darrera l'anònim i arrogant-se una representació que dubtam tenguin.

Sa Comare, al cap i a la fi, defensa ideals i els emboscats, interesos. Es cert que sols gent obnubilada per aquells i malalta per la rancúnia pot esser l'autora d'un escrit tan amarg.

Sa Comare no sa fa mala sang. Creu que es lector i es poble tenen dret a estar informats, a sabre lo que es cou a les seves espatlles i com que qualcú ha de destepar s'olla per a mirar el que hi ha a dedins, anam a posar-hi es cullerot. Un cop fet aquest preàmbul

SA COMARE EN VOL UN ARRAP

Estimats, me pereix que les duis girades de peu. Sa Comare pot tenir anys, però vella no ho és. En canvi hi ha joves que ja neixen morts. I lo pitjor no es que neixen morts... Lo pitjor es que puden.

Sa Comare no té figurera ni ha anat a cercar cap mena de protagonisme. No fotre. El que passa és que es poble li ha donat, llegint i celebrant lo que deia, que era més veritat que sa llum ja que ningú mai en tots els anys que ha sortit a rot-lo l'ha poguda fer desmentir de res.

Mirau, garrits. Hi ha gent que per sortir en es diari ha de robar o ha de matar a son para o a sa mare i n'hi ha que per no res els hi posen. Fiets meus, dolços estimats, no vos canseu i qualche dia sereu populars. Sobretot si continuau demenent places de franc.

Quant a canviar de gipó, Sa Comare sols na té un, i està allà on estava, i diu lo que hi troba enc que més de dues vegades hagi estat a punt d'esser procesada. Pens que si a vosaltres us cercasin ses pesigolles com les hi han cercades a ella heurieu acabada s'escriguera. Pensau, germans de coa de palla, si no sereu vosaltres es que heu canviat. No és lo mateix riure perque s'aficaven amb en Biel Maia que empenyar-se perque s'afiquin en noltros. O us pensaveu que no tenieu sa pell a s'estenedor? Vos agradaria fer es joc de mans sense que us vesin sa tela. Per paga sou quasi sagrats... i anatema en els qui s'atrevesquin. ¡Laus Deol

Llastimosament dins es gremi d'es pagesos n'hi ha de dues castes i per sa

vostra manera d'actuar més que pagesos trepitjats i que s'aixequin a munyir de bon matí pereixeu dels qui s'aprofiten de la bonhomia dels pagesos vertaders. Voltros m'assemblau parents d'aquells que un cop acabada sa guerra escanyaren es poble cobrant a cinquanta pessetes es litro d'oli que en valia dues i a dues mil pessetes sa saca de farina que no valia cent duros. Sa comare les coneix bé a n'aquesta casta de pagesos perque li feren passar fam a balquena i Déu mos guard d'haver de caure altra volta en ses seves mans. L'únic que les preocupava era omplir-se ses butxaques i s'en fotien dels que les demanaven sa llimosna d'una mica de farina de mestai i s'en reien dels pobres munyidors.

Quant a s'alenar d'es poble sa Comare pot estar a mil kilòmetros i el segueix a cada exhalada perque l'estima i s'interessa. No entenguereu res; perque si deixava d'esciure per una temporada era per a no contribuir a dividir-lo més. Ara bé quan es tracta de fotrer-li un tros de plaça per a afavorir un sector la sentireu maldament vos tapeu ses orelles i s'enfotrà de divisions perque ja es fa una qüestió vital i per altra banda vosaltres ja l'heu enmetzinat en es poble i qualcú ha de donar veu en es que callen.

Mirau que posar s'exemple de ses peixateries i pesqueteries de Sa Plaça des mercat! Ja està clar que estan dins terrenys municipals. ¡Creats aposta per a vendre-hi carn i peix i oli i farina que no sia d'estraperlo! I s'Ajuntament o sia es poble, en treu un profit. I ningú us negarà es dret de vendre-hi el que volgueu. Però vosaltres demenàveu una plaça de bestiar i la demanàveu de franc, per a posar-hi un negoci i... creisme anau errats si pensau que sa gent de sentit comú hi estava d'acord.

El que va veura sa gent quan es va demanar, fou una comissió manipuladora dels pagesos, que anava a passar factura en es batle per haver-li donat es vots. I si no vos ho diven a la cara es perque les dona vergonya per voltros, però sa Comare que du un gipó vell i arnat i que no deu res a ningú, vos ho enfloca perque és ver.

I que vosaltres no sou més que uns intermediaris del pagesos, (uns altres), ja vos ho demostrarà amb una altra ocasió per no allargar massa aquesta resposta.

Sa Comare no xerra mai per a xerrar ni diu mitges veritats. Foren molts els qui demanaren que s'aclarís el com es feia es sorteig. I eren d'es vostros. Es veu que en es sopars no hi vénen tots.

¿Tant vos molesta que vos demanin clarícies? ¿O no presumiu de democràtics voltros? No putes i n'hi ha moltes de coses per a demenar encara i lo que manco podeu fer es que vos sàpiga greu.

... no vos feseu il·lusions. A sa Festa de Sant Antoni no l'heu aixecada voltros. Lo hermos es que es estat tot es poble ajudant a una Obreria que ha fet es mil sacrificis. Vosaltres, es manipuladors, emboscats a darrera s'estol des pagesos, feis molt bon paper des de darrera mentre es qui vos fan es joc els enviau a sa coalcada. Lo que hem de pregar es que no l'arribau a comercialitzar també a sa festa.

... per avui, ja basta.

Sa Comare és qui és i vosaltres sou qui sou. El què és i el què ha fet no l'hi ha pagat ningú i ningú li ha aidat. No n'ha tingudes de beques ni senyors que li hagin pagat una carrera. Per això és independent de tothom i no està casada en cap partit, ni ha de fer reverències sense ganes i donar sa raó en es qui creu que no la té. I seguirà dient lo que hi troba i destepant "xanxullos" de gent que es vol fer passar per lidere d'uns homes que es merèixen una sort millor que caure en mans de segons qui.

El que voldria és que els pagesos de bona fe es donasin compte i descobrisin que sols anau a lo vostro. Quatre sermons, qualche sopar de germanor donar sa culpa del que passa als altres per tal de desviar s'atenció i, mentrestant, a posar un negoci per voltros i si pot esser de franc, millor.

Sé que tractareu de fer-me es mal que podreu perque contra els interesos fa mal lluitar. Ara bé, si enganau els pagesos adormits a mi no me volgueu fer creure que la Mare de Déu nom Joana.

I no pens contestar més als vostres escrits. Si voleu que discutiguem sobre sa Plaça podem fer-ho a un debat públic a on assistesqui es poble. Pagesos i vilatans i es poble donarà sa raó al qui la té. I si es poble us dona la Plaça, enhorabona. Sa Comare podrà dissentir però acatarà sa voluntat de sa majoria. Quan volgueu. No cal anar d'amagat.

Ja he dit que el que tractau era de passar factura. Si les vos deven que la vos paguin. Però que pagui el qui deu, no tot es poble. I creis-me que si ho sabieu tot vos na durieu un xasco. Veuriu que molts votaren es mateixos que vosaltres i no demanen res.

I sobretot. Curau-vos aquest odi. Repasau sa col·lecció d'es BELLPUIG i veureu com Sa Comare no ha odiat mai a ningú. No ha atacat mai a cap persona. Ha atacat els càrrecs dels que creie que obraven malament. I sense afany de protagonisme, perque desgraciadament Sa Comare, sempre es estat més popular que no ha volgut.

¡Au! Si sou pagesos de veritat anau a tondre que ara n'es temps, però no tongueu es vostros companys. Ja quasi no les queda llana.

Salut.

SA COMARE BENETA

CATALINA TH. BONNIN

GRADUADO SOCIAL COLEGIADO

**ASESORIA LABORAL
SEGURIDAD SOCIAL
SEGUROS EN GENERAL**

C/. Quatre Cantons, 5 - Tel. 56 20 22
ART A (Balears)

Sessió plenària del 24 d'Abril. Ordinària

1.—El G. UCD es va oposar a que s'augmentàs el salari de l'arquitecte municipal.

Actualment l'arquitecte cobra 10.000 pts. mensuals per tres hores de dedicació semanal; el mateix que cobrava quan va entrar, fa quasi quatre anys.

L'Alcaldia proposà se li augmentàs en 24.000 pts. el sou. Aquestes deu mil pessetas que cobrava no bastaven ni per pagar la gasolina de venir de Ciutat, opinava un regidor Independent. Així hi tot moltes de setmanes, l'arquitecte fa més de les tres hores corresponents.

Geroni Cantó en nom del seu grup cregué desproporcionat augmentar-li el 140/o, proposant només augmentar-li el 60/o.

La proposta de augmentar-lo fins a 24.000 va ésser aprovada 8 vots a favor (G. I. i PSOE) per 5 en contra (UCD).

2.—La Plaça de la Colònia

Posat a debat el tema de la remodelació de la plaça, que havia quedat sobre la taula dia 27 de març. El G. I. proposà que es reobris el procés de debat públic al qual ells aportarien les idees al respecte i que se exposaren en el debat. (Veure la primera plana). S'aprovà per unanimitat, no sense abans haver suscitat engrescades discussions, entre regidors d'UCD i Independents.

Aquestes idees contingudes en un text que va llegir Sebastià Ginard, eran el mateix temps que una crítica al projecte, una defensa a les acusacions de que havia estat objecte el G. Independent, quan el ple passat varen decidir deixar damunt la taula el tema de remodelació de la plaça de la Colònia.

El text deia:

"La nostra postura del plenari anterior ens ha valgut les acusacions més denigratòries, que creim totalment injustes, cap al nostre grup, a causa precisament d'haver intentat corregir un defecte

de participació; —al·legant— que l'interés del grup era de participació i de col·laboració, mai de interceptar la remodelació de la plaça.

I després som acusats —segueix dient— de voler polititzar la proposta del delegat. Però, ¿qui és que polititza, nosaltres que demanem un estudi més profund, o qui no ens hi deixa participar?"

Geroni Cantó va intervenir dient als regidors Independents:

"¿Vos deman, en quinze anys, quan vos haviu preocupat com ara de la Colònia? ¿A què ve aquesta preocupació, si del vostre grup mai n'hi he vist cap per la Colònia?"

Sense comentaris.

3.—L'Ajuntament acordà, per unanimitat, deixar sense efecte la suspensió de llicències a les parcel·les de Sa Teulera, acordada en la sessió del 28 de febrer.

4.—El senyor Mateu Llodrà Sansaloni va ésser nomenat com a Secretari Habilitat.

Sessió extraordinària del 24 d'Abril

1.—Per Intervenció (Ciutat) s'informa que en la redacció del Pressupost ordinari, s'havien comès uns errors de càlcul (el projecte del Pressupost el fa el secretari) i que havien d'ésser subsanats aquests errors. UCD aprofità per proposar, al·legant que creien que dia 28 de febrer s'havia aprovat l'avant-projecte i no el projecte, reestudiar tota la redacció. S'oposaren els Independents i PSOE dient que la discussió s'havia de centrar en els errors detectats. Per el contrari, tornar estudiar tot el projecte seria una gran pèrdua de temps, el que retrasaria molt l'aprovació del pressupost.

Després de retirar-se un moment de la Sala, la representació centrista, es procedí a la votació. Per unanimitat es procedí a acceptar la proposta d'Intervenció o de rectificar els errors.

Carta abierta a "S'Estol d'es pagesos"

Mi enhorabuena a todos vosotros, los de "S'ESTOL" por lo bien que os expresáis en mallorquín. ¡Qué portento de finura! ¡Qué palabras tan elegantes, finas y rebuscadas! ¡Qué bien sabéis encajar las críticas! ¡Qué grandes demócratas demostráis ser!

Si las precisiones en contra de "Sa Comare Beneta" son redactadas vuestras. Explicadme por qué en el tercer párrafo de vuestro escrito decís: "...ningú que tengui una mica de sentit comú se pot posar en contre de la petició d'aquesta gent". ¿Por qué no escribís: "La nostra petició" en lugar de "d'aquesta gent"?

Esto es un "lapsus" que ha hecho pensar a los que saben leer entre líneas, que sois manejados y manipulados por otras personas que nada tienen que ver con la "PAGESIA".

Con estas "Precisiones" a "Sa Comare" demostráis que no sabéis encajar las críticas que quieren ser constructivas, y en lugar de defenderos con argumentos claros y convincentes, atacáis hasta con insultos a la persona que ha tenido la osadía de criticar vuestra propuesta. ¿Es ésto la democracia que necesitamos? Yo creo que no.

A mi modo de ver, y hablando en términos futbolísticos, habéis cometido un flagrante "Penalty" ya que al no tener argumentos para quitar limpiamente el balón al jugador rival, habéis ido a cazar al hombre, sin importaros lo más mínimo las lesiones que de ello se pudieran derivar.

Tildais a "Sa Comare" de vieja, y pregunto yo: ¿Cuántos hombres conocéis que hayan llegado a la cúspide de su carrera antes de los 50 años? ¿Creéis que sólo los jóvenes están en posesión de la verdad?

Parece por otra parte que "S'Estol d'es pagesos" os queréis erigir en los únicos revitalizadores de las fiestas de "Sant Antoni", casi como si quisiérais monopolizarlas, y se os podrían citar muchos ejemplos de personas que nada tienen que ver con "S'Estol" que han prestado toda su ayuda e ilusión para que dicha fiesta sea patrimonio de todos los "artanencs" que si no recuerdo mal, rondan ya los 6.000.

También le decís a "Sa Comare" y casi se lo ordenáis, que si no puede respirar que no respire. ¿Sabéis lo que sucede a una persona que no respira? Con lo hermosa que es la vida, ¿os atrevéis a decir esto a un ser humano?

Señores: hay que saber encajar las críticas de una manera muy diferente a como lo hacéis vosotros. ¿Os imagináis que sería de nuestro país si todos actuáramos de la misma manera?

Quiero dejar constancia de que "Es pagesos d'Artà" merecen mi admiración y mi más profundo respeto y particularmente no tengo nada contra ellos; pero mi indignación ha sido mayúscula al comprobar como los de "S'Estol" no han sabido encajar con el debido "seny pagès" una crítica de "Sa Comare" que, como todas las suyas, estaba redactada en un tono desenfadado y sin proferir insultos contra nadie. Ello me ha impulsado a escribir esta carta.

Os saluda atentamente.

JUAN GINARD FERRER

MAESSU

PAPELERIA ESPECIALIZADA

Distribuidor de

Buffetti

MATERIAL RACIONAL
DE OFICINA

Gómez Ulla, 25
Teléfono 56 23 53
ARTA

ANTONI MASSOT MOYA DON TONI NOTARI

Va anar a acabar els seus dies a Cala Ratjada.

Dins un poble com el nostre on no existia una classe mitja, a on els senyors de tres reals passejaven el seu avorriment, tan prim de panxa com sobrats d'orgull, el jovecell dels set caires foguers que era don Toni, va caure com un mal de toc pesta.

Reprimits pel que diran i adogalats per un clero que tot ho dominava, havia de xocar molt el neixament d'un esperit lliure que no es limitava a observar i fer es mussol com la majoria dels seus coetanis, si no que les cantava clares en el que el volgués sentir.

Per uns, la beataria, fou l'ovella negra de ca seva. Pel poble era l'home divertit i lliure que amb rialles a la boca enderrocava mites i guaitant per les taulades de la Vila com aquell "Diablo cojuelo" sorprenia als seus habitants despullats de la fullaca de l'hipocresia i les falses vestidures emboatades.

Coneixia al batle Canals i els seus desveris. Darrera can Garreta hi tenia el seu "habitat" ecològic dins es café d'en Tomeu Comuna on tan hi entrava per davant com tothom o per la porta de les meuques, per dins sa soll que donava al carrer de l'Estrella i que pel Setembre podia afiga i a farina d'ordi corrompudes, omplint tot el redol del poble de robusts aixam de mosques, lentes i empenyadores, turradonides per les deixalles del porc gras, que elles trobaven dins es gibrell del menjar.

No sé si heu reparat que a dins la Vila s'han perdudes, entre moltes, dues coses molt significatives. Els aixams de mosques i els gorrons que en temps de don Toni omplien els carrers i que com ell, per un costat alegraven amb els seus cants i per l'altra empenyaven fort a segons qui.

Qualcú heuria d'escriure l'història d'aquells anys i recollir les personalitats d'una menescal Moll, El misser Coll, l'apotecari Cusi... o dins els personatges populars en Jaume Metlé, en Biel Rei i d'altres que ara, a vola ploma no ens acudeixen.

Poques coses més a dir de don Toni. Sols donar-vos el seu testament transcrit i una mica corregit de l'ortografia casolana.

Si el llegiu amb atenció veureu reflectida la seva forta personalitat i el drama d'Artà. Un Artà adormit i que, a pesar dels anys es resisteix a despertar.

Quants n'hi ha encara que miren amb respecte servil a altres homes que no el mereixen i que volen seguir manipulant grans sectors de la nostra vida diària. Idols falsos buits per dedins i que es miren la gent del poble com si fos de les ximbambes.

Doncs a tots aquests les falte un don Toni que en quatre gloses les posi a "puesto". O les fusi receptaires d'un testament que reperteix mandes per tots els que les mereixen.

NOTARIA D'EN JAUME MATLER

ESCRITURA DE TESTAMENT

Otorgada per una criatura de Déu extraviada que està en el món sense sebre perquè, i actualment s'ha proposat dir sa veritat a tot cristo.

Jo me veig amenaçat de perdre molt prest sa vida perquè d'es vicis he abusat una cosa fora mida.

Tot ho vull abandonar per fer-me home decent. Ara que tenc es cap clar he pensat fer testament.

Lo que trob que s'ha de fer cantaré com un canari davant en Jaume Matler que actua com a Notari.

Lo que vull, es deixar s'herència ben repartida. ¡Silenci! que heu d'escollar vaig a començar en seguida.

En nom de Déu Poderós orden aquest testament. Fer-ho així casi es forçós perquè es costum de sa gent.

Com a darrer desberat coman a sa meva al-lota que jo vull està enterrat en es Millac o a sa Clota.

Perquè puguin l'any qui ve fer una festa millor es deutes que deixaré vull que siguin per es rector.

Ara vos parl d'un senyor que no se com trobà dona que no fa petxada bona i crec que es un jugador.

Diuen que perdé es papers, papers que mai trobarà si per fer quatre doblers no se'n torna anar a jugar.

CASA NAVAL

BAR-RESTAURANTE

URBANIZACION BETLEM

COLONIA SAN PEDRO

(Nueva dirección)

Abierto todo el año.
Salón para banquetes y bodas.
Sauna y piscina climatizada.
Pistas de tenis.

MUEBLES DE COCINA

MARCOS Y PUERTAS

Francisco Nicolau Cabrer

Calle Gómez Ulla, 38 — Teléfono 56 20 51 — ARTA

Està ja tan esquinçat
i heu fa tot tan malament
que va fer desdir en Pintat
des modo més indecent.

Tot lo que tenc de tronera
i també es meu poc cervell
vull que tot ho disfrut ell
ja veis si el deix de primera.

Si jo li dic bugadera
em mirará amb molts d'ulls
i em dira calavera
sa senyora des embulls.

T'heuré de despresiar
adeu tipo, adeu burot
te fa bord aquell al·lot
que sols no et volgué glosar.

Quatre o cinc ja n'ha nefrats
jo deix això en testament
perquè tot-hom vegi clar
que fa befa de sa gent.

Aquest poble està retardat
i lo que m'asusta més
es que encara no ha pensat
entrar en vies de progrés.

I per no aficar sa pota
i donar proves de prudent
poc diré d'aquesta tropa
que tenim en es Convent.

A nes més tosco d'Artà
que es es senyor de s'aset
trobo que li heu de deixar
tot lo que tenc de bolet.

Amb sos tractos que ha negat
ja que jo el vull afavori
amb so Llegost he pensat
que ell se negarà per mi.

Un tipo que fa de lloro
i preten en so xerrar
per una figa de moro
un home va fer tancar.

Dins es republicanisma
abans va voler lluitar
després se volgué tirar
dins s'infame caciquisma.

Sempre ha anat equivocat
aquest pobre d'esperit
avui ja està pervertit
a n'es Clero s'ha tirat.

D'ell ningú conta alabanses
i no li vull dir res més
juntament amb sos papers
l'hi deix totes ses cobranses.

Es beure no està de més
que el tengui aquell capellà
que es llegost li va pispar
segons crec alguns diners.

Parent dels embulls
es es curandero brut
que preten d'esser sabut
i destrosa tots es ulls.

El vos heu de tirar en porta
a Ceuta l'heu d'enviar.
Perquè pugui estar bé allà
li deix tota sa pell morta.

Aquest beneit Municipi
que desconeix sa moral
hereterà per principi
tot lo que tenc d'informal.

I també li deixaré
perquè a tot-hom ha enganat
lo que tenc de mentider
i de desequilibrat.

Ara vaig a entrar en materia
sense mira el què diran
ses persones de criteri
supòs se'n alegraran.

Quan voreu que parl tan clar
vos esbutzereu de riure
si es Notari ho vol escriure
tal com jo li vull dictar.

Quan posaren es cartells
per tots es carrers i plaçes
ja vaig veure es poc cervell
d'aquests quatre carabasses.

Ja està vist que no han fet res
concejals de tanta panxa
només saben fer sa planxa
i no complir lo promés.

Idò aquest ajuntament
que manegen tanta pell
va prometa amb so cartell
moltes coses a sa gent.

Però casi res compli
i això no es d'extrenyar
que no saben treballar
i les agrada molt es vi.

Son tots molts curts de gambals
i de tal manera entraren
que es trastos prest se tiraren
per cap tots es concejals.

Amb sos tets va frecasar
i també es escandalós
lo que aquells recaudadors
que no se força a pagar.

Encara que es temps perdut
jo li parl d'això Notari
perquè trobo que es necessari
netejar lo que està brut.

Amb unes eleccions
que hi va haver per Diputats
sa posaren es calçons
aquestes calamitats.

Per complet sa llei forsaren
i tant arribaren a abusar
i a cap a Palma enviaren
es vots des qui no votà.

Certs homes que no son rés
i això es lo que més m'empipa
s'han cregut fer molt de pes
perquè pouten molta tripa.

NOTARI.
Pens que això està de més
i ara orden a s'escrivent
que s'aturi en el moment
i no vulga que escriguin més.

MALALT.
¡Notari! s'ha de callar
ja hem partit des de principi

I ara que estic cansat
de parlar d'aquesta gent
conversaré un moment
d'aquest poble desdixat.

Infeliz poble d'Artà
poble que estas adormit
abandona, deixa es llit
ja es hora de despertar.

Tu dus un camí fatal
i escolta un consell meu
per desgraci som fill teu
i no te vull, gens de mal.

Es que jo estic indignat
de veure es teu progrés
passa un mes i un altre mes
com més va, més atrasat.

Davant es ulls dus una bena
de s'ignorància pobret
si no romps prest sa cadena
per sa qual estas estret.

No tens més desgraciat
que vicis, hipocresia
idò només dus fantasia
amb s'orgull i vanitat.

Qual plaga de filotxera
que no deixa res mai sà
mos invadiran Artà
es frarets de la tercera.

Molt prest te convenceràs
de lo equivocat que anares
quan aquesta gent menares
perquè sa sang te xuclas.

A mi me causa gran pena
veure es frares que te maten
es caciques que et maltraten
i es clero que te cangrena.

Monges de la caritat
que exposen ses seves vides
poc els ha retribuïdes
jo no se com han surat.

S'infeliz treballador
es desdixat proletari
sempre es víctima, Notari
d'una vil explotació.

Causa molt de perjudici
a tot-hom en general
que administri sa justici
un home que té un mal.

Trobo que s'ha de decantar
un tipo així, accidentat
perque quan se veu s'atac
soliment no pot firmar.

Es verdugo te té a tú,
aquell cacic oiós
i fins m'atreves a dir
que es es més brut des senyors.

Tú que sempre ets explotat
tendràs tota s'obra pia
que jo no te deixaria
si no haguesis mal obrat.

Tal vegada prest veureu
per fer riura un poc sa gent
sortir un nou testament
si sa queixa qualca hereu.

Ara acab, no oblidis mai
poble "torpe" i desdixat
que es que vol esser explotat
s'unic que viu d'es treball.

NOTARI
S'otorga aquest testament
davant jo Jaume Metler
un "loco" en aquest moment
vol posar ses coses bé.

S'aset de s'apoderat
i un que fa de puater
son "testigos" que han firmat
es malalt firma també.

Venga un bon glop d'esperit
trobo que això s'ha de brufar
I vegent que té es cap clar
jo don fé d'aquest escrit.

UN VESPRE DESPRES LA UNA
I DEVANT MOLT POCA GENT
A DINS SA SOLL D'EN COMUNA
SA FIRMA AQUEST TESTAMENT.

Artà, 22 de Desembre 1905.

ANTONI MASSOT MOYA

JAUME METLER
NOTARI

¡Ah, ah, ah, ah!
ES PUATER
Firma illegible

**Cristalería
Isleña**

GRAL. GODED, 4
TELÉFONO 55 06 33
MANACOR

ESPEJOS, VIDRIOS Y CRISTALES
ACRISTALAMIENTOS EN GENERAL

Instalaciones
Eléctricas

Instalaciones
Sanitarias

Eléctrica ARTÀ - LUX
Venta de Electrodomésticos en general

Avenida Costa y Llobera, 34
Teléfono 362306

ARTÀ (Mallorca)

DE LA COLONIA DE SANT PERE

NOTICIARIO

* En la Colonia hay mucho movimiento. El mar no ha dejado de agitarse desde hace unos 15 días. En la playa trabajan unas enormes máquinas, para reforzar el rompeolas. Me dicen que sí que hay arena, pero que está debajo de la grava, yo no lo voy a discutir. El que quiera echarse una siestecita encima de la arena, ya sabe lo que tiene que hacer, escarbar. Ahora en serio, quedará una playa estupenda, pero recalco, falta arena.

* Tenemos recién nombrado, un Delegado de la Cruz Roja para la Colonia, el cual está haciendo gestiones, para ver de conseguir un puesto de socorro. A mi modo de ver, sería muy positivo y nos podría solucionar una buena papeleta. Estamos sin médico, sin farmacia, sin taxi, sin gasolinera, sin telégrafo y sin teléfono. —bueno teléfono hay uno del Ayuntamiento, que cuando más lo necesitas, no funciona—, no tenemos ni un pequeño dispensario. El médico de Artá, viene una vez a la semana y lo ideal sería, que el que tenga que ponerse enfermo, lo hiciera el día que viene el doctor, pero la necesidad de medicarse, es precisamente cuando menos se espera. Decía, que el médico viene una vez por semana, la consulta la pasa en una cocina, muy limpia, pero a mi modo de ver, no es el lugar más adecuado. Sí, sí, la consulta en la Colonia se pasa en la cocina del Centro y gracias a que don Francisco Bisbal la cede gustosamente. Por esto digo, que un puesto de socorro en la Colonia, sería muy positivo. Recibir los primeros auxilios, mientras tanto se avisa al doctor.

* En la Colonia hay varios pozos con agua potable, que al no estar a siete y ocho kilómetros lejos, me supongo que el presupuesto —si el agua bastara— no sería tan elevado y los coloniers lo verían con más agrado. Sesenta y pico de millones de pesetas, para algo que

* En la Colonia hay varios pozos con agua potable, que al no estar a siete u ocho kilómetros lejos, me supongo que el presupuesto —si el agua bastara— no sería tan elevado y los coloniers lo verían con más agrado. Sesenta y pico de millones de pesetas, para algo que quien más quien menos está servido, lo considero un absurdo. En contra del artículo en Gestión Consistorial donde dice: "Actualment a la gent de la Colonia el m.³ li costa 150 ptas., etc., etc."; debo hacer una observación y es que quien lo ha escrito, no tiene idea del coste de agua en la Colónia. Que es cara de acuerdo pero más de 114 ptas. el m.³ nadie la paga. Yo me pregunto; si a las 17 ptas. el m.³ que pagan en Artá, le sumamos la amortización de los 60 y pico de millones de pesetas, ¿a cuánto nos saldría?

* Me rectifican, me dicen que Ravenna se escribe con dos eses, así, Ravenna y yo

contesto, que la palabra "puente" sólo lleva una.

* Hay perros sueltos, la prueba de ello es, que a Lorenzo Planisi alias Ros, le mataron los conejos que tenía en una jaula, en su propio corral. Y como él lo vio, sabe que no eran gatos.

* El clima o lo que sea de la Colonia, es muy sano para las mujeres, ya que salvo error u omisión, por cada viudo tenemos seis mujeres viudas, siendo la mayoría de muy buen ver.

* Don Bartolomé Carrió alias Cuní, cumplió el 30 de Marzo p. p. 91 años de edad y para que participaran de su alegría y humor, invitó a todos los habitantes del pueblo. Deseáramos verle cumplir muchos más.

* El día 7 de Abril, contrajeron matrimonio en la Iglesia de la Colonia, nuestro amigo Juan Forteza Piña de Santa Margarita, con Gabriela Genovard Darder alias Confit, siendo obsequiados los invitados —367— con una comida en Son San Martí. Hubo de todo, bueno y en abundancia. También en abundancia, les deseamos la felicidad. ¡Enhorabuena!

* Sor Catalina, —la monja de los pequeños— se cayó y tuvo que ser intervenida quirúrgicamente. Lleva ya varias semanas en la clínica.

Cati, de Rocamar también se cayó. Resultado, un brazo roto.

Cuando convalecía de una rotura de pierna, Margarita, la hija de Tolo de la Pripes se cayó de nuevo y otra vez la pierna rota.

Desde estas líneas, les deseamos un pronto restablecimiento.

* Son varios los coloniers que desearían saber, quiénes son los colaboradores de Bellpuig, porque la mayoría de los trabajos, van sin firmar. Yo particularmente, estoy de anónimos hasta las narices.

CENTRO CULTURAL

* El homenaje a Eduardo Frances Camps, fue un éxito. La afluencia de público, muy considerable. La exposición de sus obras, mereció la aprobación de los diversos críticos de arte que la visitaron.

Hoy con...

Lorenzo Planisi Escanellas Repartidor de agua

—¿Qué te parece la traida de agua a la Colonia?

—Me parece una medida acertada, siempre que se consulte antes con el pueblo.

—¿En qué sentido?

—¿En qué sentido? Pues que depende de lo que tenga que costar a cada casa o solar, el que nos convenga o no.

* El Centro Cultural organizó una acampada juvenil, en el Caló, a la que asistieron 32 niños y niñas. Los acompañaron 5 monitores. La duración de la misma fue: de sábado por la mañana, hasta el domingo al mediodía. A pesar del frío y viento reinante, todos los participantes, quedaron satisfechos de la experiencia y con ganas de repetirla, tan pronto el Centro vuelva a organizar otra.

* *Club Náutico.* Cuando escribo estas líneas, está a punto de empezarse la reparación del muro y varadero, que resultaron seriamente dañados, a raíz del fuerte temporal que tuvimos el pasado mes de Diciembre. Como se recordará, resultaron hundidas doce embarcaciones, de las cuales solamente dos, han podido ser reparadas.

Dicen que en Palacio, las cosas van despacio, así que para no ser menos, la dirección del Club ha tardado "solamente" cuatro meses, para tomar una decisión urgente. He dicho urgente, porque se preveía que otro temporal, sin la protección del muro, sería fatal para el resto de embarcaciones que se salvaron. ¡Esta directiva!

* *Ajedrez.* Nada tiene que ver con las barcas, el torneo de ajedrez, que se está disputando en la sede del Club Náutico, de cuya marcha, daremos información oportunamente.

* *Cuidado con las zanjas.* Llevan ya meses abiertas unas zanjas para drenaje de aguas, molestando al vecindario y entorpeciendo la circulación. ¿Si se tienen que poner tuberías, porqué no se ponen y si no se tienen que poner, porqué las abrieron?

JORDA

LES OBLIDANCES

—¿Pero tú, eres partidario de que traigan el agua canalizada?

—Ya lo he dicho anteriormente, depende de lo que tenga que costar. Tengo entendido, que hay una subvención de 30 millones de pesetas del Consell.

—¿Entonces?

—Que estos millones, no nos solven-tan la papeleta, si los del pueblo tenemos que poner otro tanto. Los del pueblo me refiero a los propietarios de casas y solares, que en definitiva van a ser los que paguen. Los inquilinos veraneantes, estarían encantados fuera el precio que fuese. En mi opinión, se tendría que hacer una especie de referéndum.

—¿O sea, una votación en que partici-paran las personas censadas?

—No, no, el referéndum no tiene que ser por el censo. Sólo tendrían que votar, los que vayan a pagar. Al fin y al cabo, son los únicos que cuentan.

—¿Cómo harías tú la votación?

—Muy sencillo. Una vez sabido el censo por casa o solar el 50% más uno de los votos en urna ganan, tanto en sí, como en no.

—¿Y los votos en blanco?

—Estos todos nulos.

—Tú vendes agua. ¿No te perjudica que la traigan canalizada?

—Yo no vendo agua, yo la reparto, yo soy un transportista y cuando no tenga trabajo de éste, me buscaré otro.

—Entonces, si que te perjudica Lorenzo ¿Algo más?

—Sí, hay algo más, que me supongo ira ligado al presupuesto. El asfalto. Al levantarlo para las cañerías, se tendrá que reponer de nuevo y ¿quién lo va a pagar? Nosotros tenemos recuerdo, de cuando el Ayuntamiento nos pegó un "bon poi" con las líneas eléctricas y quién más, quién menos está escamado. De todas formas repito, creo que intere-sará a todos, si el precio es razonable. Y de momento nada más.

—Gracias Loranço.

—De nada.

JORDA

La opinió de Lorenzo Planisi, puede asegurarse que es el pensar de la mayo-ría, por lo que creo no estaría de más, que el Ayuntamiento tomara en conside-ración, el criterio de este chico. Yo estoy convencido, que durante la charla que he sostenido con él, no ha buscado el beneficio propio, sino el de la comu-nidad.

El monjo Benito Feijóo l'any 1725 baixà d'Oviedo a Madrid per enllestir l'estampació del primer volum de son *Theatro Crítico*. S'hostatjà en el monas-tir de Sant Martí de la seva ordre bene-dictina. En l'avinentesa va conèixer al "dulcísimo Lliteras" del qual fa l'elogi en el *Discurso XVI* del llibre esmentat.

Al·ludia en son escrit al músic Antoni Lliteras i Carrió, nat a la vila d'Artà l'any 1675. Lliteras, molt jove, emigrà a Madrid perquè Artà era terra curta per desenvolupà el talent que intuïa que posseïa. Pot ésser que fos estimulat per l'exemple d'un altre músic artanenc, Joan Massanet, major que ell, que en la Cort havia fet fortuna; tal vegada, dins el camp de les sospites, comptà amb la protecció del Pare Llinàs qui tenia vara alta en la Cort.

El cas és que Antoni Lliteras, als divuit anys va ser nomenat Baix de Viola de la Capella Real. Era l'any 1693, i, el dia de Sant Pere d'aquell any, moria a Madrid el Pare Antoni Llinàs Prefecte dels Col·legis de Missioners del Llevant d'Espanya, de les Indies Occidentals i de Serdanya que ell havia fundat. L'atlotell Lliteras pogué veure un espectacle típic de Madrid en el regnat de Carles II l'Embruixat: Exposat el cadàver del Pare Llinàs a l'església de Sant Francesc una gentada esvalotada se dedicà a tallar-li cabells i a retallar bocinets de l'hàbit; tothom volia tenir relíquies del sant baró. L'autoritat hagué de posar-hi guai-tes per aturar la feta.

Com deiem Lliteras era contractat per tocar la viola de la Capella Real. Es l'època de la gran florida de la música de violí; la viola era un instrument que se li assemblava, sols que era més gros que el violí i de cordes més fortes; s'usa-va per donar un so més greu que el del violí.

Per sort de Lliteras, si al començar la seva estada a Madrid, era una època de guerres i supersticions, pogué també viure en temps del refinament cortisà de Fernando VI, més pacífic, en el qual l'or que venia d'Amèrica era emprat en el foment de les Belles Arts i singularment de la música.

El Príncep hereu de la Corona, l'únic fill supervivent del primer matrimoni de Felip V amb Maria Lluïsa de Savoia, més envant Fernando VI, se casà amb la infanta portuguesa Maria de Bragança, dama molt afeccionada a la música, qui havia tengut per mestre a Domenico Scarlatti, famós compositor que le va acompanyar a Madrid. Domenico Scarlat-ti treballava a Lisboa des de 1721 i

seguirà component a Madrid fins que hi morirà el 21 de Juliol de 1757. Les Sonates d'Scarlatti, a pesar de sos dos segles d'antigor, encara avui entren en els repertoris dels virtuoses actuals de més anomenada. Una música que no s'esvaeix.

L'any 1734 un incendi va arrassar l'Alcasser que habitaven els reis i la Cort se tralladà al palau del Buen Retiro del qual encara resta a Madrid el bellíssim jardí del Retiro. La música de clave i de violí, així com l'operística, van atènyer un alt grau de perfecció conegut amb el nom de música del Buen Retiro. Diguem de passada que el clave estava a punt de ser substituït per el piano. Cristofori, un constructor italià l'any 1720 inventà l'instrument de teclat dit pianoforte que ha tenia els elements dels pianos mo-derns.

De l'organització de les òperes canta-des en el Buen Retiro i de les que se cantaren a Aranjuez, n'estava encarregat Carles Broschi, dit *il Farinelli*, un sopra-no que ambaudia l'auditori per la qualitat i l'extensió de la seva veu. L'òpera guanyava adeptes dins Europa. El primer teatre d'òpera que, hi hagué al món, fou el de Venècia (1667). A Madrid el pri-mer, descontat el del Buen Retiro priva-tiu de la Cort, fou el de los Caños del Peral, edificat sobre el solar d'uns antics rentadors (1730). A Mallorca la primera òpera cantada fou *Priam i Tisbe* l'any 1730, i, segons Eusebi Pascual, en la temporada 1767-1768 en el Teatre de Ciutat se representaren sis òperes.

Antoni Lliteras conrà també la músi-ca religiosa i, juntament amb Josep de Nebra, va ser encarregat de reorganitzar la Capella Real. Dins l'ambient musical que, presentam en esborrany, Lliteras va escriure una obra de música que no saben si es o no important. El fet es que està sabollida en l'oblit. Voldríem que trobàs un musicòleg solvent que l'estu-diàs. Posam a seguit la llista de les seves composicions:

De caire religiós Lliteras va compon-dre 3 *Misses*, 14 *Salms*, 8 *Magnificat* i 8 *Cantates* líriques de les quals algunes po-den ser Villancicos, un gènere molt de moda en son temps. De caràcter profà té les òperes *Júpiter i Danae*, *Los Elemen-tos*, *Dido i Eneas* i las sarsueles *Coronis* i la titulada *Acis i Galatea*.

Si judicam per sos títols sembla que les composicions de Lliteras se giren vers l'ideal helènic, fruita del temps. Llavors estaven en brega els melomans: d'una banda els partidaris de la reforma de Gluck i altres de Piccinni defensor de la música italiana.

JOSEP SUREDA I BLANES

ASAMBLEA DEL C. D. ARTA

En los salones de C'an Matemaes, se celebró en la noche del dos de mayo, la Asamblea General ordinaria del C. D. Artá, a la que asistieron un buen número de socios, y a lo largo de la cual presentó su dimisión el hasta entonces Presidente de la entidad, Pedro Moll, cesando también los demás miembros de dicha Junta.

Como resumen de lo tratado en dicha Asamblea cabe destacar el superávit de

185.545 pesetas conseguido en la temporada que finaliza el próximo día 30 de junio, superávit que ayudará a enjugar el balance negativo arrastrado por el club de temporadas anteriores, dejándolo en solo 63.570 pesetas.

Por la Directiva se dio a conocer detalladamente las partidas y conceptos que conforme el balance económico, habiéndose repartido entre todos los asistentes unas hojas informativas de tal balance, destacando, como conceptos más importantes, los siguientes: en cuanto a gastos: por jugadores y entrenadores un total de 1.708.500 pesetas; arbitrajes: 251.068 pesetas; equipajes, mantenimiento campo, conserje, botiquín: 211.452 ptas. y otros de menor cuantía hasta un total de 2.662.572 ptas.; En el

Pedro Moll, el discutido Presidente, junto con J. Riera, nuevamente máximo goleador de la categoría Preferente.

capítulo de ingresos, destacan: socios y taquillas 2.230.335 ptas., ayudas, subvenciones, donativos: 530.857 ptas., y otros de menor cuantía hasta un total de 2.848.117 ptas.

Como indicábamos antes, el Presidente, Pedro Moll, alegando motivos personales y profesionales, presentó la dimisión, solicitando de los asistentes la elección de una gestora que se hiciera cargo del Club hasta tanto no se presentaran candidatos a la presidencia.

Se hizo el silencio y nadie se presentó como voluntario e interesado en formar parte de la Comisión Gestora. Y fue entonces cuando el Secretario de la Junta saliente, Sr. Platel, se levantó y tomó la palabra para pedir "...a los que a lo largo de toda la temporada y en capillitas particulares, han venido criticando y manifestando la ineficacia de la labor directiva, del equipo, técnica, etc..." que se levantaran y tomaran ahora la dirección del Club. Nadie se dio por aludido. Sin embargo, esta intervención fue largamente aplaudida.

Ante la falta de voluntarios para formar la gestora, se procedió a la confección de unas listas que se iban presentando a la Asamblea. Ninguna de las listas fue aceptada plenamente por los incluidos en las listas. Se propuso que el Ayuntamiento se hiciera cargo de la Gestora, cosa que no fue tampoco admitida.

Entre tiras y aflojas, proposiciones y negativas, transcurría la Asamblea, sin llegar a la concreción de un equipo que formara la Comisión Gestora. Ante tal imposibilidad, el jugador local José Cabrer, en nombre de varios compañeros de equipo solicitó el hacerse cargo de dicha Comisión, responsabilizándose de gestionar la presentación de un candidato a la presidencia del club, no sin antes lamentarse de la escasa estimación demostrada por muchos de los que dicen querer servir al Club.

El ofrecimiento fue saludado con una gran ovación, quedando pues admitida la proposición, por lo que, de momento, la dirección del Club queda en manos de esta gestora formada por jugadores locales.

Homenaje a Manuel Platel

El día primero de Mayo tuvo lugar en el campo de Ses Pesqueres, un partido de fútbol entre los equipos del C. D. Atlético Baleares de la III División y el equipo local, en homenaje que la Junta Directiva del C. D. Artá, en nombre de la afición "artanenca" rindió a Manuel Platel López, por sus desvelos y labor realizada en pro del fútbol, desde los más diversos cargos y a lo largo de casi veinte años.

Manolo Platel se merecía este reconocimiento. Su plena dedicación y su probada honestidad en la incansable labor encaminada siempre a desarrollar el deporte balompédico han sido reconocidos y estimados por la gran masa de aficionados que acudieron a "Ses Pesqueres" demostrando así su apoyo y estimación hacia el homenajeado.

En los prolegómenos del partido, fueron entregado al Sr. Platel varios regalos y obsequios, en recuerdo de este homenaje, destacando los del Ayuntamiento, del Club y de la Federación Balear.

Desde estas páginas, BELLPUIG se quiere unir a estas felicitaciones.

Muebles **BAUZÁ**

DAMIAN BAUZA

Fábrica:
C/. Bajo Riera, 10 y 12

MANACOR (Mallorca)

Exposiciones:
C/. Gral. Franco, 26
Teléfono 55 03 50
C/. 18 de Julio, 13
Teléfono 55 05 23

ELECTRODOMESTICOS
OBJETO REGALO

SANEAMIENTO.
CAJEFACCION

COMERCIAL **CANTÓ**

EXPOSICION Y VENTA:
Calle Méndez Núñez, 38
(Plaza de los Pinos)
Teléfono 56 32 38
CALA RATJADA

ALMACEN Y TALLER:
Calle Costa y Llobera, 25
Teléfono 56 20 58
ARTA

ASAMBLEA EXTRAORDINARIA

Día 16, viernes, asamblea extraordinaria en los salones de Matemales, una cincuenta de socios y aficionados acudieron a ella.

Todo parecía complicado y difícil al principio; pero, en unos veinte minutos todo quedó resuelto.

¿Los mismos perros con distintos collares? No cabe duda, se dice que el perro es uno de los mejores amigos del hombre, por ciertas razones el collar o los collares los ponen los propietarios, por consiguiente somos estos propietarios los que hemos cambiado ciertos collares. La afición lo ha querido, la oposición no ha existido, de presidente a vicepresidente y viceversa, todo quedó en casa, veremos si los jugadores también son de "casa", tiempo para fichajes, de sobra, directiva con ambición, mucha.

Como decíamos perros, algunos han existido, jugadores, aficionados, directivos. Resumiendo:

¿Amonestaciones o cierres de campo por culpa de jugadores, aficionados, o directivos?

¿Jugadores o querían llamarse jugadores y no han respondido como tales? ...

¿Directivos o informadores y mal informadores por cierto a terceros? ...

Esperemos y como bien dijo el nuevo presidente "Artá para los artanenses".

Como réplica queríamos mencionar: "Artá para los que se crean y se sientan artanenses"...

La nueva directiva quedó como sigue:

Presidente: Pablo Piris.

Vice-Presidentes: Pedro Moll, Manolo Ferrera, Mateo Mascaró.

Secretarios: Manolo Platel, Miguel Morey.

Tesorero: Julio Llitas, Juan Riera.

Vocales: Antonio Flaquer, Francisco Vicens, Juan Esteva, Miguel Vicens, Bartolomé Curscach, Gabriel Riera.

Nuestra más sincera felicitación a la nueva directiva, y que a mediados del 81 podamos decir que los collares han sido esta vez de plata.

Al final de la asamblea se decía que una retirada a tiempo era una victoria segura. De principio no lo dudamos; pero también deseábamos que esta retirada sea solamente a vanguardia, no se hace solamente fútbol en "Ses Pesqueres", como muy acertadamente citó Piris. La Bodega Matemales ha sido toda una institución de tal deporte. Que sigan las críticas, los reproches..., las botellas de champagne, pero deseamos para esta próxima temporada que sean descorchadas cuando el Artá, (de todos los artanenses) consiga victorias, y que por iniciativa de esta directiva se vean invitados todos los verdaderos conocedores de los colores del C. D. Artá.

RESULTADOS:

Primera preferente

Porto Cristo, 3 - Artá, 2 (Riera)
Artá 2 - Atco. Rafal, 1 (Hernández y Riera)
Cultural, 2 - Artá, 2 (A. Ferrer y Mascaró)

Aficionados

Final de la copa del presidente:
Artá, 2 - Arenal, 1 (Mestre y Jaume)
Arenal, 1 - Artá 0.

Esta final está pendiente de lo que decida la federación, puesto que en su día no se lanzaron las tandas de penalties reglamentarios.

Juveniles

Serverense, 1 - Artá, 0
Artá, 2 - S. Jaime, 0 (Riera)
Sineu, 2 - Artá 1 (Riera)

Infantiles:

Avance, 0 - Atco. Murense, 1
S. Jaime, 3 - Avance 2
Avance, 2 - Atco. Manacor 1

Alevines

Avance, 0 - Porreras, 1
Avance, 2 - Escolar, 3
Olímpic, 7 - Avance, 1

En la categoría de preferente se ha acabado la liga, habiéndose quedado en un undécimo puesto, muy lejos de lo que se esperaba al principio de liga, y gracias a que en los últimos partidos los jugadores han sabido hacer lo que nadie esperaba (puesto que no lo habían demostrado, lucha). Eso sí hemos sido uno de los equipos más goleadores (Riera, por tercer año consecutivo "pichichi" de preferente), y uno de los más goleados, así podríamos efectuar estadísticas y record y veríamos que hemos sido uno de los equipos que más jugadores ha alineado a lo largo de la liga, nada más que 28 jugadores, unos que han jugado la mayoría de partidos (Hernández, Mascaró, Riera), otros que sólo lo han hecho pequeños ratos (T. Maria, Massanet, C. Ferrer, etc.)... y algún que otro que se ha ido con mucho cuento y no comportándose no muy bien ni con la directiva ni con los socios y aficionados del Artá (Eustaquio), el jugador más regular de la pasada campaña, pero que en esta por varias razones no ha hecho lo que de él se esperaba.

Los aficionados estaban disputando una "prestigiosa copa del Presidente" tan prestigiosa que ni la federación sabe porque la ha puesto, y tras jugar los dos partidos no se sabe quién es el vencedor, al no tener noticias el árbitro de que debían lanzarse tiros desde el punto de penalty. Un "caso" que tuvo su inicio en el momento en que el secretario del C. D. Artá Sr. Platel tuvo que avisar a la federación que durante la semana tenía que disputarse la final. ¿A ver, quién era el adversario y en que campo debía disputarse el primer partido? ... respuesta de los miembros de la federación... No lo sabemos, pero ustedes manden el permiso al gobierno civil y nosotros ya pondremos al vencedor del otro grupo. Sólo falta que ahora la federación se lo juegue a los "chinos" para ver a quien trasplanta la susodicha copa.

Los juveniles también han finalizado su liga, una liga en la que se esperaba muchísimo de ellos pero igual que sus "mayores" han

defraudado, puesto que la clase y el saber jugar se ha visto de tarde en tarde y por ende se han visto los mismos fallos de los mayores, una total desgana y un gran desfondamiento en la mayoría de los partidos. Cuando a ello cabría decir que es muy de extrañar que en todo un pueblo como el nuestro la plantilla de juveniles sea tan reducida. Son varios los jugadores que finalizan esta temporada en esta categoría (Rayó, Riera, Genovart, Gili, Esteve, Arrom) y veo muy difícil que la próxima campaña se puedan hacer varios juveniles sino se empieza desde ahora.

Las categorías de infantiles y alevines del C. D. Avance han pasado con más pena que gloria y pese a no haber finalizado la contienda en estas categorías ha habido demasiados fallos, principalmente a la hora de confeccionar el torneo de los infantiles (no se debía haber participado en la primera categoría, por muchísimas razones, entre ellas desplazamientos largos; incluido Sólter y Buñola, enfrentarse a equipos que están mucho más organizados deportivamente que nosotros y el más importante la ridiculez de que en estas competiciones de pequeños hay categorías), puesto que a veces han llegado a estar hasta un mes seguidos sin jugar, cuando en estas categorías se debería jugar más y ver menos el marcador, tienen que aprender a mover la pelota a pasarla, no a competir a buscar el 0-0 desde estas edades, ya vendrán luego las tácticas, pero primero hay que foguearlos. Los alevines han carecido de uno o dos jugadores contrarios para poder imponer un poco más al contrario, pese a que han sido uno de los equipos que mejor ha jugado, ha adolecido de un jugador que pusiese fuerza y se hiciese respetar por unos y otros.

TIRO AL PLATO

Organizado por la comisión deportiva de la Sociedad de Cazadores de la Villa, durante los días 1, 8, 15, 22 de Marzo se ha venido celebrando el Campeonato de Artá de Tiro al plato modalidad de mini-foso, en los terrenos de "Sa Clota"; que se ha desarrollado en la siguiente forma:

Los tres primeros días se han tirado un total de 75 platos en tres series de 25 y el último día 50, contabilizándose 125 platos, de los cuales se eliminaba una tanda de 25 para la clasificación al total de los 100 platos.

Creemos que las puntuaciones obtenidas han estado a un nivel más que aceptable en los cinco primeros puestos, siendo la lucha reñida y constante hasta el final de la competición.

Con todo merecimiento se alzó vencedor el tirador afincado en Artá Juan Amer que rompió, seguro y preciso estando a la altura de un primera clase, la friolera cantidad de 96 blancos acertados sobre 100 intentos.

La clasificación parcial, por días, estando en litigio tres trofeos no acumulables, quedó de la siguiente forma:

SABADO, DIA 1: 1.º Juan Amer 25/25; 2.º Pau Cabrer 25/25; 3.º Rafael Troya 23/25.

SABADO, DIA 8: 1.º Manolo Fernández 23/25; 2.º Blas Bautista 23/25; 3.º Juan Alba 22/25.

SABADO, DIA 15: 1.º Antonio Donoso 18/25; 2.º Juan Escanellas 18/25; 3.º Miguel Carrió 18/25.

SABADO, DIA 22: 1.º Antonio Díaz 22/25; 2.º Juan Sureda 20/25; 3.º Serafín Mestre 20/25.

CAMPEONATO DE ARTA

1.º Juan Amer 96/100; 2.º Pau Cabrer 95/100; 3.º Juan Alba 91/100; 4.º Juan Sureda 80/100; 5.º Vicente Picón 79/100.

Al final cena con entrega de trofeos y felicitaciones a los vencedores.

OTRA ADIVINANZA:

¿Cómo se llama, un señor de Artá, que tiene un comercio, paga el sueldo a varias dependientes y él, cobra del paro?

Y OTRA:

¿A qué no saben, de dónde sale el dinero, para pagar el paro y que con sus trapi-cheos, tantos y tantos cobran indebidamente?

DE NUESTRA SOCIEDAD COLOMBOFILA

La Sociedad Colombófila Mensajera de Artá, después de las cinco sueltas efectuadas desde Ibiza, continúa dando fiel cumplimiento al plan de concursos de la presente temporada deportiva, con las pruebas consistentes en sueltas desde distancias superiores a los 400 kms., todas ellas desde la península.

El día 15 de Abril, nuestra Sociedad, juntamente con todas las demás Sociedades de Baleares, disputaba en suelta desde Orihuela (Alicante) y desde Valdepeñas (Ciudad Real), los Concursos Regionales de Medio Fondo y Fondo, respectivamente. A las nueve y media desde Valdepeñas y a las once desde Orihuela, nuestras palomas emprendían el vuelo de regreso a sus palomares. Las primeras mensajeras comprobadas en Artá desde Orihuela lo fueron sobre las cuatro de la tarde y aproximadamente sobre las cinco menos cuarto llegaban las primeras a Valdepeñas. El porcentaje de regresos es bueno si se tiene en cuenta el mal tiempo reinante en el que tuvieron que desarrollar su vuelo nuestras mensajeras.

Las clasificaciones locales de dichas sueltas resultaron de la siguiente manera:

CONCURSO DESDE ORIHUELA (450 kms.). 1.º Juan Juan Rotger; 2.º Miguel Riera Caldentey; 3.º Juan Juan Trobat; 4.º José Alzamora.

CONCURSO DESDE VALDEPEÑAS (590 kms.). 1.º y 2.º Antonio Sureda; 3.º y 4.º Miguel Riera; 5.º José Bauzá.

Posteriormente el día 26 del mismo mes la Sociedad de Artá daba fin a su campaña deportiva del presente año, con la realización de los Concursos Nacionales de Fondo y Gran Fondo desde Valdepeñas (Ciudad Real) y desde Castuera (Badajoz). El éxito de ambas sueltas puede clasificarse de extraordinario, alcanzando la Colombófila Artanense un gran record al tener en el mismo día de la suelta a tres ejemplares soltados desde la localidad de Castuera, en Extremadura, verdadero Marathon para las mensajeras isleñas y en especial para las artanenses, puesto que la distancia que tuvieron que salvar nuestras palomas (785 kms) la recorrieron en casi doce horas de vuelo ininterrumpido.

Las clasificaciones quedaron de la siguiente manera:

CONCURSO DESDE VALDEPEÑAS (590 kms.). 1.º y 2.º Antonio Sureda; 3.º Miguel Riera; 4.º Juan Juan Trobat; 5.º Bartolomé Ginard.

CONCURSO DESDE CASTUERA (785 kms.). 1.º Antonio Sureda; 2.º Bartolomé Ginard; 3.º Juan Juan Trobat; 4.º y 5.º Miguel Riera.

TOMEU GINARD